

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

18 aprilie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte –Toma Nadejda,

Judecători – Boico Victor, Diaconu Iurie, Catan Liliana, Guzun Ion

a judecat în baza materialelor cauzei, recursurile ordinare declarate de către avocatul Răileanu Petru în numele inculpatului Pogor Ruslan și de către avocatul Arabadji Mariana în numele inculpatului Voinschi Denis, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 septembrie 2021, în cauza penală în privința lui

Voinschi Denis XXXXX;

Pogor Ruslan XXXXX.

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 13.08.2018 – 19.11.2019;

Instanța de apel: 18.05.2020 – 08.09.2021;

Instanța de recurs: 17.11.2021 –18.04.2022.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 19 noiembrie 2019, Voinschi Denis a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de articolele 27, 238 alin. (2) Cod penal și i s-a stabilit pedeapsa sub formă de 3 (trei) ani și 6 (șase) luni închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita activități în domeniul asigurărilor pe un termen de 4 ani. Conform art. 90 Cod penal, s-a suspendat condiționat executarea pedepsei închisorii pe un termen de probațiune de 2 (doi) ani.

Voinschi Denis, învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, a fost achitat, din motivul lipsei elementelor constitutive ale infracțiunii.

Pogor Ruslan a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de articolele 27, 238 alin. (2) Cod penal și i s-a stabilit pedeapsa sub formă de 4 (patru) ani închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita activități în domeniul asigurărilor pe un termen

de 4 ani. Conform art. 90 Cod penal, s-a suspendat condiționat executarea pedepsei închisorii pe un termen de probă de 2 (doi) ani.

Pogor Ruslan, învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2), lit. b), d) Cod penal, a fost achitat din motivul lipsei elementelor constitutive ale infracțiunii.

Acțiunea civilă înaintată de partea civilă Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule, s-a admis în principiu.

S-a admis parțial cererea procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare și s-a dispus încasarea în mod solidar de la Voinschi Denis și Pogor Ruslan în folosul statului a sumei de 3 522 (trei mii cinci sute douăzeci și doi) lei.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a se pronunța în cauza dată, în sensul enunțat, prima instanță a constatat:

Pogor Ruslan, acționând în calitate de complice și autor și Voinschi Denis, acționând în calitate de complice, au săvârșit fapta de tentativă de cauzare asiguratorului a daunei în proporții deosebit de mari, prin obținerea despăgubirii de asigurare în urma prezentării cu bună știință a informațiilor false, în următoarele circumstanțe:

În perioada lunii iulie 2009 o persoană angajată în calitate de șofer în cadrul BC „Moldindconbank” SA, în baza contractului din 10.07.2009, încheiat cu BC „Moldindconbank” SA în persoana președintelui Banari S. pe un termen de 3 ani, a primit în posesie automobilul de model „Mercedes S65L”, cu n/î XXX XXX, ce aparținea cu drept de proprietate instituției financiar-bancare nominalizate.

În continuare, persoana angajată în calitate de șofer în cadrul BC „Moldindconbank” SA, urmărind scopul obținerii unui profit personal ilicit, împreună și prin înțelegere prealabilă cu Pogor Ruslan și Voinschi Denis, precum și alte persoane identificate și neidentificate de către organul de urmărire penală, acționând coordonat, potrivit planului infracțional elaborat din timp, astfel încât, aportul individual al fiecăruia a corelat cu acțiunile celorlalți complici în vederea realizării scopului infracțional urmărit, a elaborat și implementat o schemă frauduloasă, potrivit căreia intenționat a fost simulată comiterea accidentului rutier dintre automobilul de model „Mercedes S65L”, cu n/î XXX XXX și automobilul de model „Mercedes CLK 200”, înmatriculat în Republica Bulgaria, cu n/î XXXXXXXX, în privința căruia de către „Armeec Insurance” JSC a fost perfectată și eliberată polița de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto externă „Carte Verde” seria BG/xxxxxxx, cu termenul de valabilitate 01.11.2012-31.10.2013, pe numele lui Voinschi Denis.

Astfel, la data de 29.12.2012 persoanele identificate de către organul de urmărire penală au obținut acordul lui Voinschi Denis de a participa la simularea accidentului rutier cu implicarea automobilului aflat în posesia acestuia din urmă de model „Mercedes CLK200”, cu n/î XXXXXXXX, contra unei recompense bănești.

În vederea realizării planului criminal, la data de 30.12.2012, în jurul orei 17:00,

persoanele identificate de organul de urmărire penală, împreună cu Pogor Ruslan și Voinschi Denis s-au deplasat în or. Durlești, mun. Chișinău, la intersecția str. T. Vladimirescu cu str. Paris, unde Pogor Ruslan și Voinschi Denis au fost instruiți de persoanele identificate de către organul de urmărire penală referitor la acțiunile ce urmează a fi întreprinse de fiecare în vederea înscenării comiterii accidentului rutier.

Acționând conform rolului stabilit, Voinschi Denis, aflându-se la volanul automobilului de model "Mercedes CLK 200", înmatriculat în Republica Bulgaria, cu n/î XXXXXXXX, a început deplasarea pe drumul secundar, și anume pe str. Paris spre intersecția cu str. T. Vladimirescu, nu a acordat prioritate automobilului de model „Mercedes S65L”, cu n/î XXX XXX, la volanul căruia se afla Pogor Ruslan, iar în rezultat, după cum era planificat, Voinschi Denis a produs o tamponare cu automobilul condus de către Pogor Ruslan.

În continuare, conform înțelegerii prealabile și potrivit rolului său, Pogor Ruslan a efectuat un apel telefonic la serviciul „902” de pe telefonul său cu nr. xxxxxxxx, comunicând despre producerea accidentului rutier fără persoane traumatizate.

Tot Pogor Ruslan a întocmit schița accidentului rutier, după care, cu schița semnată de el și de Voinschi Denis, s-au prezentat la sediul poliției rutiere de pe str. Tiraspol 11, mun. Chișinău, depunând explicații scrise în fața inspectorului din cadrul INP, Susanu Anatolie, care a și întocmit dosarul contravențional nr. 17076 din 30.12.2012, în cadrul căruia, potrivit indicațiilor primite de la persoanele identificate de către organul de urmărire penală, Voinschi Denis a recunoscut vina în comiterea accidentului. Drept urmare, în privința acestuia din urmă a fost întocmit un proces-verbal pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 242 alin. (2) din Codul contravențional.

Ulterior, la 27.02.2013 Pogor Ruslan, fără a fi angajat al BC „Moldindconbank” SA, s-a adresat din numele băncii cu o cerere către compania de asigurări „Moldasig” SA, membru titular al Biroului Național al Asiguratorilor Auto, care îndeplinește funcția de Birou Național „Carte Verde” al Sistemului Internațional de Asigurare „Carte Verde”, solicitând achitarea despăgubirii de asigurare cauzate în urma accidentului rutier produs la 30.12.2012, în sumă totală de 832 534,82 lei.

La cererea nominalizată, Pogor Ruslan a anexat procura nr. 2439 din 25.02.2013, prezentându-se drept reprezentant al BC „Moldindconbank” SA, împuternicit de a reprezenta interesele băncii. Pe lângă procura, care conform Raportului de expertiză judiciară nr.34/12/l-R-597 din 20.02.2018 s-a dovedit a fi falsificată, Pogor Ruslan a anexat materialele dosarului contravențional întocmit pe marginea accidentului rutier din 30.12.2012 simulat, precum și actul de constatare și evaluare a daunei, întocmit de către expertul ucrainean Varuha Alexandr (fără dată), în care, conform Raportului de expertiză judiciară nr. 353/354/355 din 15.06.2017, au fost indicate piese ce nu corespund dotării automobilului de model „Mercedes S65L”, cu n/î XXX XXX, în vederea măririi artificiale a valorii prejudiciului suportat în rezultatul accidentului

rutier.

Drept rezultat, în baza actelor prezentate de către Pogor Ruslan, care conțineau informații false, prin Ordinul de plată nr. 512 din 19.04.2013, emis de către compania de asigurări „Moldasig” SA, pe contul de tranzit al BC „Moldindconbank” SA, cu nr. 2805225660, a fost transferată suma de 832 534,82 lei, cu destinația „achitarea despăgubirii act S/CV/MD/13-08 din 18.04.2013 pentru auto Mercedes S65L XXX XXX”, suma care, din motive independente de voința făptuitorilor, nu a intrat în posesia lor, din cauza refuzului achitării despăgubirii de asigurare prin sistemul internațional de asigurări „Carte Verde” de către societatea de asigurări bulgară „Armeec Insurance” JSC, fiind inițiată ancheta în legătură cu faptul apariției suspiciunilor de fraudă.

Totodată, Voinschi Denis și Pogor Ruslan sunt învinuiți că au confecționat, deținut și folosit documente oficiale false, care acordă drepturi și eliberează de obligații, săvârșite de mai multe persoane și soldate cu daune în proporții mari persoanelor juridice, în următoarele circumstanțe:

Voinschi Denis și Pogor Ruslan, în vederea atingerii scopului criminal, acționând în participație cu Ceban Valentin, Mihailov Vitalie și alte persoane neidentificate de către organul de urmărire penală, potrivit planului infracțional elaborat din timp, în circumstanțe necunoscute, au confecționat și deținut procura cu nr. 2439 din 25.02.2013, eliberată pe numele lui Pogor Ruslan, din numele prim-vicepreședintele Comitetului de Conducere a BC „Moldindconbank” SA, Vitalie Groza, care potrivit Raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-597 din 20.02.2018, este falsă, și pe care acesta din urmă, la data de 28.02.2013 a prezentat-o la CA „Moldasig” SA împreună cu o cerere, prin care a solicitat achitarea despăgubirii de asigurare cauzate în urma accidentului rutier simulat la 30.12.2012, cu deteriorarea automobilului de model „Mercedes S65L”, cu n/î XXX XXX.

Drept rezultat, în baza actelor prezentate de către Pogor Ruslan, care conțineau informații false, prin ordinul de plată nr.512 din 19.04.2013, perfectat de către CA „Moldasig” SA pe contul de tranzit al BC „Moldindconbank” SA, cu nr. 2805225660, a fost transferată suma de 832 534,82 lei MD, cu destinația „Achitarea despăgubirii act S/CV/MD/13-08 din 18.04.2013 pentru auto Mercedes S65L XXX XXX”, prin care a fost cauzat companiei de asigurări „Moldasig” SA, membru al Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule, un prejudiciu material în proporții deosebit de mari.

Prima instanță a menționat că faptele inculpaților privind prezentarea unor informații false în scopul dobândirii despăgubirii de asigurare, a fost expres stabilită de conținutul normei de incriminare prevăzută la art. 238 Cod penal, pe când infracțiunea de escrocherie este o normă generală care prevede mai multe modalități de înșelăciune.

Astfel, instanța a considerat că faptele inculpaților urmează a fi calificate conform normei speciale a art. 238 Cod penal, și anume, prezentare a unor informații false în scopul dobândirii despăgubirii de asigurare, și având în vedere că

companiei de asigurări "Armeec Insurance JSC" nu i s-a cauzat vreun prejudiciu în sensul art. 238 alin. (2) Cod penal din motive independente de voința inculpaților, instanța a constatat că la caz este prezentă *tentativa de infracțiune*.

Cât privește învinuirea inculpaților de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b) și d) Cod penal, prima instanță a statuat că, procura nr. 2439 din 25.02.2013 eliberată pe numele lui Pogor Ruslan, din numele prin vicepreședintelui Comitetului de Conducere a BC "Moldinconbank" SA, Vitalie Groza nu are calitatea de document oficial, deoarece nu este eliberată de către o autoritate publică și nici nu este destinată prezentării unei autorități publice, iar în lipsa calității de document oficial fals, acțiunile imputate inculpaților nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) Cod penal.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către:

- avocatul Cotună Andrian în numele părții vătămate Asociația Profesională „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule”;
- procurorul în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Barbalat Nadejda;
- avocatul Arabadji Mariana în numele inculpatului Voinschi Denis.

3.1 Prin cererea de apel depusă, avocatul Cotună Andrian în numele părții vătămate a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpații să fie recunoscuți vinovați de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 27, 190 alin. (5); 361 alin. (2), lit. b), d) Cod penal; încasarea în mod solidar de la inculpați în beneficiul Asociației Profesionale „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule” a prejudiciului efectiv sub forma venitului ratat în mărime de 44 167,63 lei; a prejudiciului moral și operațional în mărime de 200 000 lei.

În motivarea cerințelor sale, avocatul Cotună Andrian în numele părții vătămate Asociația Profesională „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule” a invocat că:

- instanța de fond a constatat faptul că, BNAA ar putea pretinde încasarea de la inculpați a prejudiciului invocat, însă „în lipsa unor sentințe de condamnare și în privința celorlalți coparticipanți, instanței îi este imposibil de a stabili gradul de răspundere materială și morală a inculpaților Voinschi Denis și Pogor Ruslan”;

- lipsa de temei a soluției primei instanțe prin care s-a dispus admiterea în principiu a acțiunii civile formulate de BNAA, or, faptul că există mai multe persoane culpabile de prejudiciul suportat de reclamant/apelant nu decade BNAA de dreptul de a formula pretenții justificate față de 2 din debitorii solidari, care, cu bună știință, au înscenat un accident rutier în rezultatul căruia BNAA a efectuat o plată de 932 938,99 lei, cât și situația survenită a ajuns subiect de discuție la nivelul Consiliului Birourilor de la Bruxelles, fapt soldat cu intentarea

în privința Republicii Moldova a procedurii de monitorizare și prezența riscului de suspendare din sistemul internațional de asigurare „Carte Verde”;

- în condițiile speței, din punct de vedere civil, nu este necesar de delimitat „gradul de vinovăție” a inculpaților pentru determinarea „cotei” fiecăruia din prejudiciul invocat de BNAA, or, este vorba de o faptă ilicită comisă în coparticipare, care, în raport cu reclamantul a dus la apariția dreptului de a formula pretenție privind încasarea solidară și nici de cum nu este în sarcina reclamantului să determine gradul de vinovăție a fiecăruia pentru a formula careva pretenții „personalizate”, or, aceasta și este esența „solidarității”, că reclamantul poate pretinde la executarea întregii obligații pecuniare de către oricare din debitorii solidari, și ulterior, această „personalizare” ține de raporturile „interioare” a acestora;

- în rezultatul acțiunilor ilicite a inculpaților, la data de 24.02.2015. BNAA a transferat suma de 932 938,99 lei, fiind astfel redus patrimoniul BNAA pasibil de a fi investit în valori mobiliare de stat (VMS) sau plasat la depozite bancare purtătoare de dobândă. În perioada de referință (24.02.2015 - 28.09.2015), BNAA își plasa mijloacele financiare în diferite contracte bancare de depozit purtătoare de dobândă. Or, în acea perioadă, rata de bază a BNM s-a majorat de la 13,5% până 19,5%, astfel încât până și depozitele la vedere erau purtătoare de dobândă la o valoare rezonabilă. Totodată, la acea etapă, de exemplu, BNAA avea încheiat cu BC „Victoriabank” SA două contracte de depozit, nr. 1/2371803177 din 15.07.2010 și 1/2371803178 din 15.07.2010 cu valoare totală a depozitelor de 12.903.150 lei, cu o rată contractuală a dobânzii de 8 %. Efectiv, în cazul în care pârâții nu comiteau faptele ilicite indicate în rechizitoriu, BNAA avea să obțină din contul sumei de 932 938,99 lei, în perioada de referință, cel puțin o dobândă aferentă unui depozit bancar. În acest sens, s-a menționat nota informativă a contabilului șef al BNAA, Rodica Banaga, în care se indică că: *„în cazul în care suma de 932 938,99 lei, achitată de BNAA către „Moldasig” SA conform ordinului de plată nr. 99 din 24.02.2015 avea să fie utilizată prin plasarea în depozit bancar purtător de dobândă, urmau a fi obținute venituri în mărime de 44.167,63 lei”*. Astfel, s-a motivat în apel legătura cauzală directă dintre faptele ilicite comise de inculpați și prejudiciul efectiv survenit sub forma venitului ratat, or, BNAA nu a avut posibilitatea să obțină venituri sub formă de dobândă calculate în baza sumei de 932 938,99 lei pentru perioada 24.02.2015 - 28.09.2015;

- un prejudiciu moral aferent acțiunilor ilicite comise de inculpați a fost manifestat prin faptul examinării în cadrul Consiliului Birourilor de Bruxelles faptul că BNAA a achitat în rezultatul unei fraude o despăgubire de asigurare și cheltuieli de instrumentare a dosarului de daune în sumă de 932 938,99 lei, ce a dus la adoptarea unei soluții de suspendare a calității BNAA de membru a sistemului „Carte Verde”, fiind constatată temeinicia obiecțiilor „Armeec

Insurance JSC” aferente refuzului în achitarea în ordine de regres a despăgubirii de asigurare achitate în Republica Moldova”. S-a menționat în apel că în așa mod s-a cauzat un prejudiciu considerabil reputației BNAA la nivel internațional, care și în prezent manifestă consecințe, BNAA fiind sub monitorizarea Consiliului Birourilor, sunt efectuate rapoarte de audit la sediul BNAA anual, întocmirea cărora durează o lună, la fel, toate pretențiile de plată din partea BNAA sunt supuse unei examinări excesive. Mai mult ca atât, situația survenită a dus la implicarea angajaților BNAA la efectuarea schimburilor de scrisori, materiale cu „Armeec Insurance JSC”, „Moldasig” SA, Consiliul Birourilor, organelor de forță, etc., fiind perturbată activitatea obișnuită, fiind prezentă o implicare a conducerii BNAA, la nivel de director executiv vice-director, contabil-șef, ordonator Fond de Compensare, etc.;

- în perioada anilor 2015 - februarie 2019, cauza dedusă judecătii s-a aflat inclusiv în gestiunea avocatului Vasile Tarnovschi, care, pentru serviciile prestate de acesta, a încasat onorarii, în perioada anilor 2015 - 2016 de 40 000 lei/lunar și ulterior de 18 500 lei, fiind inclusiv vorba de suportarea unor cheltuieli operaționale directe, aflate în legătură causală cu faptele ilicite comise de inculpați;

- de exemplu, la materialele cauzei sunt anexate procesele-verbale de audiere a avocatului Tarnovschi Vasile din 20.08.2016, 14.09.2016, 07.02.2017 cât și plângerea adresată de acesta organelor de drept, interpelările efectuate de acesta, etc.;

- suma solicitată de 200 000 lei este echitabilă, aceasta poate să asigure restabilirea echității cât și este pasibilă de a fi utilizată pentru acoperirea cheltuielilor operaționale suportate.

3.2 Prin cererea de apel depusă, procurorul a solicitat admiterea acestuia, casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului prevăzut pentru prima instanță, prin care:

Pogor Ruslan să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de:

- art. 27, 190 alin. (5) Cod penal – pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 8 ani 6 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis;

- art. 361 alin. (2), lit. b), d) Cod penal - pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 1 an, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semîînchis;

- în baza art. 84 alin. (1) Cod penal a-i stabili inculpatului Pogor Ruslan, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate 9 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis;

Voinschi Denis să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de:

- art. 27, 190 alin. (5) Cod penal – pedeapsă sub formă de închisoare pe un

termen de 8 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis;

- art. 361 alin. (2), lit. lit. b), d) Cod penal - pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 1 an, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis;

- în baza art. 84 alin. (1) Cod penal a-i stabili inculpatului Pogor Ruslan, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate 8 ani 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

În motivarea apelului depus procurorul a invocat că:

- instanța de fond neîntemeiat a dispus reîncadrarea acțiunilor inculpaților în baza art. 27, 238 alin. (2) Cod penal, deoarece a fost expusă în redacția actuală prin Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr. 180 din 25.07.2014, adică peste circa 4 ani după producerea evenimentelor infracționale a prezentei cauze;

- în speță, acțiunile inculpaților nu au fost dezincriminate, nu au fost modificate limitele sancțiunii, prin urmare se constată lipsa situației prevăzute la art. 10 Cod penal;

- această lege (art. 238 în redacția Legii din 2014) nu este aplicabilă speței examinate, or, chiar Curtea Supremă de Justiție în cauze similare a calificat acțiunile făptuitorilor în baza art. 190 alin. (5) Cod penal și nu art. 238 Cod penal, în redacția anului 2014;

- la momentul judecării cauzei în prima instanță au intervenit modificări în prevederile art. 190 Cod penal (Legea nr. 179 din 26.07.2018, în vigoare din 17.08.2018) și la art. 126 Cod penal (Legea nr. 207 din 29 iulie 2016, în vigoare din 07 noiembrie 2016)

- în speță au fost întrunite elementele infracțiunii de tentativă de escrocherie, iar cu referire la acțiunile inculpaților se reține că, ultimii, prin comportament dolosiv și viclean, sub pretextul că s-a produs un accident rutier, cu implicarea unui automobil înmatriculat în Bulgaria, ce deține poliță de asigurare tip Carte verde, prin urmare s-a produs un caz asigurat (care în realitate a fost înscenat), au inițiat proceduri privind obținerea despăgubirilor de asigurare în sumă totală de 832 534,82 lei, care însă nu au intrat în posesia lor, din cauze independente de voința lor și anume din cauza inițierii investigației proprii de către compania de asigurare bulgară și refuzul acesteia de a compensa pretinsele pagube;

- probatoriul administrat denotă faptul că, inculpații au acționat în așa mod pentru a duce reprezentanții Companiei de Asigurări „Moldasig” (care la rândul ei urma să compenseze despăgubirile achitate prin intermediul BNAA de la asiguratorul bulgar emitent al poliției de asigurare tip Carte Verde) în eroare și pentru a-i convinge în faptul că totuși a avut loc accidentul rutier, cu cauzarea daunelor materiale;

- în speță este prezentă situația de inducere în eroare a victimei, când reprezentanții Companiei de Asigurări „Moldasig” erau convinși de faptul că

este un caz asigurat, care urmează a fi despăgubit. Toate aceste acțiuni, întreprinse inclusiv și de către inculpații Pogor Ruslan și Voinschi Denis denotă intenția directă prin orice metodă de a dobândi ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere;

- soluția instanței privind achitarea inculpaților de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2), lit. b), d) Cod penal este nefondată, or, s-a constatat cu certitudine că inculpații în vederea realizării acțiunilor infracționale, în participație cu alte două persoane în privința cărora dosarul a fost disjuns, au confecționat și deținut procura nr. 2439 din 25.02.2013, eliberată pe numele lui Pogor Ruslan din numele prim-vicepreședintelui Comitetului de Conducere al BC „Moldinconbank” SA, Vitalie Groza, care potrivit raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-597 din 20.02.2018 este falsă. În acest sens, instanța de fond eronat a invocat decizia Curții Supreme de Justiție din 20 martie 2014, urmare a soluționării recursului în interesul legii, precum și prevederile art. 6 al Legii privind accesul la informații.

3.3 Prin cererea de apel depusă, avocatul Arabadji Mariana în numele inculpatului Voinschi Denis a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care inculpatul Voinschi Denis să fie achitat în conformitate cu prevederile alin. (3) art. 390 Cod de procedură penală, deoarece în acțiunile acestuia lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii.

În motivarea cerințelor sale s-au invocat următoarele aspecte:

- instanța de judecată urma să se expună anume asupra existenței sau lipsei în acțiunile lui Voinschi Denis a infracțiunii incriminate, or de către organul de urmărire penală lui Voinschi Denis nu i-a fost încriminată comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, alin. (2) art. 238 Cod penal;

- instanța de judecată greșit a menționat în sentință că inculpații au avut posibilitate de a se apăra față de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 238 Cod penal, deoarece recalificarea a fost solicitată de partea apărării, or, apărătorul lui Voinschi Denis nu a solicitat recalificarea acțiunilor lui Voinschi Denis, ci achitarea acestuia pe capetele de învinuire înaintate de către acuzatorul de stat, astfel constatându-se încălcarea de către instanța de judecată a dreptului inculpatului Voinschi Denis la apărare;

- exceptând acest fapt, instanța de judecată greșit a concluzionat că în cadrul cercetării judecătorești s-ar fi demonstrat comiterea de către inculpatul Voinschi Denis a infracțiunii prevăzute de art. 27, alin. (2) art. 238 Cod penal, și anume că inculpatul Voinschi Denis ar fi cunoscut scopul simulării accidentului rutier și obținerea despăgubirii de asigurare, or, chiar revenind la învinuirea înaintată de către organul de urmărire penală și modificată de către acuzator, în aceasta este indicat: „*Voinschi Denis a participat la simularea accidentului rutier cu implicarea*

automobilului aflat în posesia acestuia din urmă de model „Mercedes CLK200”, cu numărul de înmatriculare XXXXXXXX, contra unei sume bănești”. Prin urmare, acțiunile lui Voinschi Denis s-au finisat la momentul simulării accidentului rutier, despre intenția altor persoane de a duce în eroare compania de asigurări acesta nu a cunoscut nimic și după cum a declarat inculpatul, acesta a aflat totul în momentul în care la domiciliul său s-au prezentat colaboratorii de poliție pentru efectuarea percheziției;

- prin probele examinate nu se stabilește intenția inculpatului Voinschi Denis la prezentarea cu bună știință a unor informații false în scopul obținerii unei despăgubiri de asigurare, or, toate declarațiile și probele materiale prezentate, rezumându-se la faptul că la 29.12.2012 a fost simulat un accident rutier cu implicarea automobilului de model „Mercedes CLK 200” aflat în posesia inculpatului Voinschi Denis, fapt neignorat de către ultimul, care fiind audiat în instanța de judecată a declarat că la rugămintea lui Ceban Valentin a participat la acel accident, însă pentru o recompensă de 100-200 Euro și Ceban Valentin nu l-a informat ce dorește să facă și să obțină într-un final, poziție necombătută de organul de urmărire penală;

- reprezentantul părții vătămate Cotună Adrian, fiind audiat în instanța de judecată, cu referire la acțiunile lui Voinschi Denis, declară că din materialele prezentate, adică face o analiză a materialelor cauzei penale și din declarațiile lui Voinschi Denis, s-a stabilit că acesta a participat la înscenarea accidentului rutier, fapt pe care l-a recunoscut și nu indică că acesta ca rezultat al acțiunilor sale ar fi avut intenția să obțină o despăgubire de asigurare;

- martorii Ion Bonariuc, Tatiana Macovei, Vieru Mihail, Susanu Anatolie, care au fost audiați în ședința de judecată și martorul Chitic Ivan, care a fost audiat la faza de urmărire penală, nu au făcut careva declarații în sensul confirmării învinuirii aduse inculpatului Voinschi Denis, ba mai mult aceștia din urmă au declarat că nu-l cunosc pe acesta, indicând că actele care au stat la baza despăgubirii au fost prezentate de Pogor Ruslan, iar contractul de comodat asupra automobilului a fost încheiat cu Ceban Valentin, care era angajat al SA „Moldindconbank”;

- la rândul său, inculpatul Pogor Ruslan, fiind audiat în ședința de judecată a declarat că Mihailov Vitalie i-a spus că trebuie să comită accidentul și să scrie cerere de despăgubire, pe Voinschi Denis nu-l cunoștea și nu a discutat cu acesta despre careva recompensă. Ulterior, a prezentat la compania de asigurări o procură, completată, cu ștampilă, care i-a fost transmisă tot de către Mihailov Vitalie;

- în același timp, în textul sentinței nu se regăsesc probele în baza cărora instanța de judecată a ajuns la certitudinea că inculpatul Voinschi Denis ar fi avut o înțelegere cu Pogor Ruslan și Mihailov Vitalie, pe ultimul inculpatul nici

măcar nu-l cunoaște, iar pe Pogor Ruslan l-a văzut în ziua accidentului, fapt stabilit prin audierea în instanță a ambilor inculpați; cunoștea că Ceban Valentin dorește să obțină achitarea despăgubirii de asigurare în sumă totală de 832 534.82 lei;

- instanța de judecată, în lipsa unei învinuiri înaintate conform prevederilor art. 27, alin. (2) art. 238 Cod penal și în lipsa probelor care ar confirma comiterea acestei infracțiuni de către inculpatul Voinschi Denis, îl recunoaște pe acesta vinovat printr-o interpretare a declarațiilor martorilor și bazându-se doar pe faptul că din materialele anexate la cauza penală se confirmă faptul că Voinschi Denis a participat la simularea accidentului rutier neapreciind fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor;

- cu referire la învinuirea inculpatului Voinschi Denis de săvârșirea infracțiunii prevăzute de lit. lit. b), d) alin. (2) art. 361 Cod penal, apărarea nu contestă însăși achitarea inculpatului pe acest capăt de învinuire, însă din cele invocate de instanța de judecată se poate deduce că în cazul în care procura purta un caracter de document oficial, Voinschi Denis urma a fi condamnat și pe acest articol, or pe lângă cele invocate de către instanță, și anume că procura nu este un document oficial, pe parcursul cercetării judecătorești nu s-a demonstrat că inculpatul Voinschi Denis ar fi confecționat, deținut și folosit documente oficiale false, care acordă drepturi și eliberează de obligații, așa după cum prevede norma articolului incriminat;

- instanța de judecată nu a luat în considerație că în partea rezolutivă a învinuirii înaintate conform prevederilor lit. lit. b), d) alin. (2) art. 361 Cod penal, Voinschi Denis nu este indicat drept persoană care a comis infracțiunea;

- instanța de judecată fără temeiuri legal a admis în principiu acțiunea civilă înaintată de Biroul Național al Asigurărilor de Autovehicule, or, în cazul dat unica soluție legală care se impune a fi adoptată este achitarea inculpatului Voinschi Denis pe ambele capete de învinuire și prin urmare respingerea acțiunii civile în conformitate cu prevederile pct. 1) alin. (2) art. 387 Cod de procedură penală.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2021 au fost admise apelurile declarate de procuror, de avocatul Adrian Cotună în numele Asociației Profesionale „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule”, de avocatul Mariana Arabadji în interesele inculpatului Voinschi Denis împotriva sentinței, a fost casată sentința total, inclusiv din oficiu în baza art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală și pronunță o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

Voinschi Denis a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute art. art. 27, 190 alin. (5), 361 alin. (2), lit. b), d) Cod penal și în baza art.

27, 190 alin. (5) Cod penal s-a aplicat pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 8 (opt) ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de conducere în întreprinderi, instituții, organizații indiferent de forma organizatorico-juridică și de tipul de proprietate pe termen de 5 (cinci) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Voinschi Denis a fost liberat de pedeapsa penală pe art. 361 alin. (2), lit. b), d) Cod penal în legătură cu intervenirea termenului de prescripție de atragere la răspundere penală în temeiul art. 60 alin. (1) Cod penal.

Pogor Ruslan a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunilor prevăzute art. art. 27, 190 alin. (5), 361 alin. (2), lit. lit. b), d) Cod penal și i s-a aplicat pedeapsa penală, în baza art. 27, 190 alin. (5) Cod penal, sub formă de închisoare pe termen de 8 (opt) ani 6 (șase) luni închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de conducere în întreprinderi, instituții, organizații indiferent de forma organizatorico-juridică și de tipul de proprietate pe termen de 5 (cinci) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Pogor Ruslan XXX a fost liberat de pedeapsa penală pe art. 361 alin. (2), lit. b), d) Cod penal în legătură cu intervenirea termenului de prescripție de atragere la răspundere penală în temeiul art. 60 alin. (1) Cod penal.

Acțiunea civilă înaintată de reprezentantul părții civile a Asociației Profesionale „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule” împotriva lui Voinschi Denis și Pogor Ruslan, s-a admis în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța civilă.

S-a soluționat soarta corpurilor delictive.

4.1 În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că *inculpatul Voinschi Denis a comis fapta prejudiciabilă prevăzută de legea penală și pasibilă de pedeapsă penală, în următoarele circumstanțe: în perioada lunii iulie 2009 Ceban Valentin, fiind angajat în calitate de șofer în cadrul BC „Moldindconbank” SA, în baza contractului din 10.07.2009 încheiat cu BC „Moldindconbank” SA în persoana președintelui Banari S. pe un termen de 3 ani, a primit în posesie automobilul de model „Mercedes S65L”, cu numărul de înmatriculare XXX XXX, ce aparținea cu drept de proprietate instituției financiar-bancare nominalizate.*

În continuare, Ceban Valentin, urmărind scopul obținerii unui profit personal ilicit, împreună și prin înțelegere prealabilă cu Mihailov Vitalie, Pogor Ruslan, numitul Voinschi Denis, precum și alte persoane neidentificate de către organul de urmărire penală, acționând coordonat, potrivit planului infracțional elaborat din timp, astfel încât, aportul individual al fiecăruia a corelat cu acțiunile celorlalți complici în vederea realizării scopului infracțional urmărit, a elaborat și implementat o schemă frauduloasă, potrivit căreia intenționat a fost simulată comiterea accidentului rutier dintre automobilul de model „Mercedes S65L”, cu numărul de înmatriculare XXX XXX și automobilul de model „Mercedes CLK 200”, înmatriculat în Republica Bulgaria, cu

numărul de înmatriculare XXXXXXXX, în privința căruia de către „Armeec Insurance” JSC a fost perfectată și eliberată polița de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto externă „Carte Verde”, seria BG/xxxxxxx, cu termenul de valabilitate 01.11.2012-31.10.2013, pe numele lui Voinschi Denis.

Astfel, la data de 29.12.2012 Ceban Valentin și Mihailov Vitalie, au obținut acordul lui Voinschi Denis de a participa la simularea accidentului rutier cu implicarea automobilului aflat în posesia acestuia din urmă de model „Mercedes CLK200”, cu numărul de înmatriculare XXXXXXXX, contra unei recompense bănești. În vederea realizării planului criminal, la data de 30.12.2012 în jurul orelor 17:00, Ceban Valentin Boris împreună cu Mihailov Vitalie, Pogor Ruslan și Voinschi Denis se deplasează în or. Durlești, mun. Chișinău, la intersecția str. T. Vladimirescu cu str. Paris, unde Pogor Ruslan și Voinschi Denis sunt instruiți de Ceban Valentin și Mihailov Vitalie referitor la acțiunile ce urmează a fi întreprinse de fiecare în vederea înscenării comiterii accidentului rutier. Acționând conform rolului stabilit, Voinschi Denis, aflându-se la volanul automobilului de model „Mercedes CLK 200”, înmatriculat în Republica Bulgaria, cu numărul de înmatriculare XXXXXXXX, începe deplasarea pe drumul secundar, și anume pe str. Paris spre intersecția cu str. T. Vladimirescu, nu acordă prioritatea automobilului de model „Mercedes S65L”, cu numărul de înmatriculare XXX XXX, la volanul căruia se afla Pogor Ruslan, iar în rezultat, după cum era planificat, Voinschi Denis produce o tamponare cu automobilul condus de către Pogor Ruslan. În continuare, conform înțelegerii prealabile și potrivit rolului său, Pogor Ruslan efectuează apel telefonic la serviciul „902” de pe telefonul său cu nr. xxxxxxxx, comunicând despre producerea accidentului rutier fără persoane traumatizate. Tot Pogor Ruslan întocmește schița accidentului rutier, după care, cu schița semnată de el și de Voinschi Denis, ambii s-au prezentat la sediul poliției rutiere de pe str. Tiraspol 11, mun. Chișinău, depunând explicații scrise în fața inspectorului din cadrul INP, Susanu Anatolie, care a și întocmit dosarul contravențional nr. 17076 din 30.12.2012, în cadrul căruia, potrivit indicațiilor primite de la Ceban Valentin și Mihailov Vitalie, Voinschi Denis a recunoscut vina în comiterea accidentului. Drept urmare, în privința acestuia din urmă fiind întocmit un proces-verbal pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 242 alin. (2) Cod Contravențional.

Ulterior, la data de 27.02.2013 Pogor Ruslan, fără a fi angajat al BC „Moldindconbank” SA, se adresează din numele băncii cu o cerere către compania de asigurări „Moldasig” SA, membru titular al Biroului Național al Asigurătorilor Auto, care îndeplinește funcția de Birou Național „Carte Verde” al Sistemului Internațional de Asigurare „Carte Verde”, solicitând achitarea despăgubirii de asigurare cauzate în urma accidentului rutier produs la 30.12.2012, în sumă totală de 832 534,82 lei. La cererea nominalizată Pogor Ruslan anexează procura nr. 2439 din 25.02.2013, prezentându-se drept reprezentant al BC „Moldindconbank” SA, împuternicit de a reprezenta interesele băncii. Pe lângă procura, care conform raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-

597 din 20.02.2018 s-a dovedit a fi falsificată, Pogor Ruslan anexează materialele dosarului contravențional întocmite pe marginea accidentului rutier din 30.12.2012 simulat, precum și actul de constatare și evaluare a daunei, întocmit de către expertul ucrainean Varuha Alexandr fără dată, în care, conform raportului de expertiză judiciară nr. 353/354/355 din 15.06.2017, au fost indicate piese ce nu corespund dotării automobilului de model „Mercedes S65L”, cu numărul de înmatriculare XXX XXX, în vederea măririi artificiale a valorii prejudiciului suportat în rezultatul accidentului rutier.

Drept rezultat, în baza actelor prezentate de către Pogor Ruslan, care conțineau informații false, prin ordinul de plată nr. 512 din 19.04.2013, emis de către compania de asigurări „Moldasig” SA pe contul de tranzit al BC „Moldindconbank” SA, cu nr. 2805225660, a fost transferată suma de 832 534,82 lei, cu destinația „achitarea despăgubirii act S/CV/MD/13-08 din 18.04.2013 pentru auto Mercedes S65L XXX XXX”, suma, care din motive independente de voința făptuitorilor nu a intrat în posesia lor, din cauza refuzului achitării despăgubirii de asigurare prin sistemul internațional de asigurări „Carte Verde” de către societatea de asigurări bulgară „Armeec Insurance” SC, fiind inițiată ancheta în legătură cu faptul apariției suspiciunilor de fraudă. Tot el, Voinschi Denis, în vederea atingerii scopului criminal, acționând în participație cu Ceban Valentin, Mihailov Vitalie, Pogor Ruslan și alte persoane neidentificate de către organul de urmărire penală, potrivit planului infracțional elaborat din timp, în circumstanțe necunoscute, au confecționat și deținut procura cu nr. 2439 din 25.02.2013, eliberată pe numele lui Pogor Ruslan, din numele prim-vicepreședintele Comitetului de Conducere a BC „Moldindconbank” SA, Vitalie Groza, care potrivit raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-597 din 20.02.2018 este falsă și pe care acesta din urmă, la data de 28.02.2013 a prezentat-o la CA „Moldasig” SA împreună cu o cerere, prin care a solicitat achitarea despăgubirii de asigurare cauzate în urma accidentului rutier simulat la 30.12.2012, cu deteriorarea automobilului de model „Mercedes S65L”, cu numărul de înmatriculare XXX XXX.

Drept rezultat, în baza actelor prezentate de către Pogor Ruslan, care conțineau informații false, prin ordinul de plată nr. 512 din 19.04.2013, perfectat de către CA „Moldasig” SA pe contul de tranzit al BC „Moldindconbank” SA, cu nr. 2805225660, a fost transferată suma de 832 534,82 lei MD, cu destinația „Achitarea despăgubirii act S/CV/MD/13-08 din 18.04.2013 pentru auto Mercedes S65L XXX XXX”, prin ce a fost cauzat companiei de asigurări „Moldasig” SA, membru al Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule, un prejudiciu material în proporții deosebit de mari

Inculpatul Pogor Ruslan a comis faptă prejudiciabilă prevăzută de legea penală și pasibilă de pedeapsă penală, în următoarele circumstanțe: în perioada lunii iulie 2009 Ceban Valentin Boris, fiind angajat în calitate de șofer în cadrul BC „Moldindconbank” SA, în baza contractului din 10.07.2009 încheiat cu BC „Moldindconbank” SA în persoana președintelui Banari S. pe un termen de 3 ani, a primit în posesie automobilul

de model „Mercedes S65L”, cu numărul de înmatriculare XXX XXX, ce aparține cu drept de proprietate instituției financiarbancare nominalizate În continuare, Ceban Valentin, urmărind scopul obținerii unui profit personal ilicit, împreună și prin înțelegere prealabilă cu Mihailov Vitalie Daniel, Voinschi Denis, numitul Pogor Ruslan, precum și alte persoane neidentificate de către organul de urmărire penală, acționând coordonat, potrivit planului infracțional elaborat din timp, astfel încât, aportul individual al fiecăruia a corelat cu acțiunile celorlalți complici în vederea realizării scopului infracțional urmărit, a elaborat și implementat o schemă frauduloasă, potrivit căreia intenționat a fost simulată comiterea accidentului rutier dintre automobilul de model „Mercedes S65L”, cu numărul de înmatriculare XXX XXX și automobilul de model „Mercedes CLK 200”, înmatriculat în Republica Bulgaria, cu numărul de înmatriculare XXXXXXXX, în privința căruia de către „Armeec Insurance” JSC a fost perfectată și eliberată polița de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto externă „Carte Verde” seria BG/xxxxxxx, cu termenul de valabilitate 01.11.2012-31.10.2013, pe numele lui Voinschi Denis.

Astfel, la data de 29.12.2012 Ceban Valentin și Mihailov Vitalie, au obținut acordul lui Voinschi Denis de a participa la simularea accidentului rutier cu implicarea automobilului aflat în posesia acestuia din urmă de model „Mercedes CLK200”, cu numărul de înmatriculare XXXXXXXX, contra unei recompense bănești.

În vederea realizării planului criminal, la data de 30.12.2012 în jurul orei 17:00, Ceban Valentin Boris împreună cu Mihailov Vitalie Daniel, Pogor Ruslan și Voinschi Denis se deplasează în or. Durlăști, mun. Chișinău, la intersecția str. T. Vladimirescu cu str. Paris, unde Pogor Ruslan și Voinschi Denis sunt instruiți de Ceban Valentin și Mihailov Vitalie referitor la acțiunile, ce urmează a fi întreprinse de fiecare în vederea înscenării comiterii accidentului rutier.

Acționând conform rolului stabilit, Voinschi Denis, aflându-se la volanul automobilului de model „Mercedes CLK 200”, înmatriculat în Republica Bulgaria, cu numărul de înmatriculare XXXXXXXX, începe deplasarea pe drumul secundar și anume pe str. Paris spre intersecția cu str. T. Vladimirescu, nu acordă prioritatea automobilului de model „Mercedes S65L”, cu numărul de înmatriculare XXX XXX, la volanul căruia se afla Pogor Ruslan, iar în rezultat, după cum era planificat, Voinschi Denis produce o tamponare cu automobilul condus de către Pogor Ruslan.

În continuare, conform înțelegerii prealabile și potrivit rolului său, Pogor Ruslan efectuează apel telefonic la serviciul „902” de pe telefonul său cu nr. xxxxxxxx, comunicând despre producerea accidentului rutier fără persoane traumatizate. Tot Pogor Ruslan întocmește schița accidentului rutier, după care, cu schița semnată de el și de Voinschi Denis, ambii s-au prezentat la sediul poliției rutiere de pe str. Tiraspol 11, mun. Chișinău, depunând explicații scrise în fața inspectorului din cadrul INP, Susanu Anatolie, care a și întocmit dosarul contravențional nr. 17076 din 30.12.2012, în cadrul căruia, potrivit indicațiilor primite de la Ceban Valentin și Mihailov Vitalie, Voinschi

Denis a recunoscut vina în comiterea accidentului. Drept urmare, în privința acestuia din urmă fiind întocmit un proces-verbal pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 242 alin. (2) Cod Contravențional.

Ulterior, la data de 27.02.2013 Pogor Ruslan, fără a fi angajat al BC „Moldindconbank” SA, se adresează din numele băncii cu o cerere către compania de asigurări „Moldasig” SA, membru titular al Biroului Național al Asigurătorilor Auto, care îndeplinește funcția de Birou Național „Carte Verde” al Sistemului Internațional de Asigurare „Carte Verde”, solicitând achitarea despăgubirii de asigurare cauzate în urma accidentului rutier produs la 30.12.2012, în sumă totală de 832 534,82 lei.

La cererea nominalizată Pogor Ruslan anexează procura nr. 2439 din 25.02.2013, prezentându-se drept reprezentant al BC „Moldindconbank” SA, împuternicit de a reprezenta interesele băncii. Pe lângă procura, care conform raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/l-R-597 din 20.02.2018 s-a dovedit a fi falsificată, Pogor Ruslan anexează materialele dosarului contravențional întocmite pe marginea accidentului rutier din 30.12.2012 simulat, precum și actul de constatare și evaluare a daunei, întocmit de către expertul ucrainean Varuha Alexandr fără dată, în care, conform raportului de expertiză judiciară nr. 353/354/355 din 15.06.2017, au fost indicate piese ce nu corespund dotării automobilului de model „Mercedes S65L”, cu numărul de înmatriculare XXX XXX, în vederea măririi artificiale a valorii prejudiciului suportat în rezultatul accidentului rutier.

Drept rezultat, în baza actelor prezentate de către Pogor Ruslan, care conțineau informații false, prin ordinul de plată nr. 512 din 19.04.2013, emis de către compania de asigurări „Moldasig” SA pe contul de tranzit al BC „Moldindconbank” SA, cu nr. 2805225660, a fost transferată suma de 832 534,82 lei, cu destinația „achitarea despăgubirii act S/CV/MD/13-08 din 18.04.2013 pentru auto Mercedes S65L XXX XXX”, suma, care din motive independente de voința făptuitorilor nu a intrat în posesia lor, din cauza refuzului achitării despăgubirii de asigurare prin sistemul internațional de asigurări „Carte Verde” de către societatea de asigurări bulgară „Armeec Insurance” JSC, fiind inițiată ancheta în legătură cu faptul apariției suspiciunilor de fraudă.

Tot el, Pogor Ruslan, în vederea atingerii scopului criminal, acționând în participație cu Ceban Valentin Boris, Mihailov Vitalie Daniel, Voinschi Denis și alte persoane neidentificate de către organul de urmărire penală, potrivit planului infracțional elaborat din timp, în circumstanțe necunoscute, au confecționat și deținut procura cu nr. 2439 din 25.02.2013, eliberată pe numele lui Pogor Ruslan, din numele prim-vicepreședintele Comitetului de Conducere a BC „Moldindconbank” SA, Vitalie Groza, care potrivit raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/1 -R-597 din 20.02.2018, este falsă, și pe care acesta din urmă, la data de 28.02.2013 a prezentat-o la CA „Moldasig” SA împreună cu o cerere, prin care a solicitat achitarea despăgubirii de asigurare cauzate în urma accidentului rutier simulat la 30.12.2012, cu deteriorarea automobilului de model „Mercedes S65L”, cu numărul de înmatriculare XXX XXX

Drept rezultat, în baza actelor prezentate de către Pogor Ruslan, care conțineau informații false, prin ordinul de plată nr. 512 din 19.04.2013, perfectat de către CA „Moldasig” SA pe contul de tranzit al BC „Moldindconbank” SA, cu nr. 2805225660 a fost transferată suma de 832 534,82 lei MD, cu destinația „Achitarea despăgubiri act S/CV/MD/13-08 din 18.04.2013 pentru auto Mercedes S65L XXX XXX”, prin ce a fost cauzat companiei de asigurări „Moldasig” SA, membru al Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule, un prejudiciu material în proporții deosebit de mari.

Instanța de apel a statuat că, deși inculpații Voinschi Denis și Pogor Ruslan, fiind audiați în cadrul ședinței de judecată în instanța de fond și în instanța de apel, vina în comiterea infracțiunii incriminate au recunoscut-o parțial, vinovăția acestora este pe deplin dovedită prin probele prezentate de către partea acuzării, și anume: declarațiile reprezentantului părții vătămate Cotună Adrian depuse în prima instanță și în instanța de apel; declarațiile martorilor audiați în ambele instanțe: Botnariuc Ion, Tatiana Macovei, Vieru Mihail și Susanu Anatolie; declarațiile martorului Chitic Ivan, depuse la faza de urmărire penală; declarațiile martorului Voloșin Oleg date în cadrul ședinței de judecată în instanța de apel; procesul-verbal de ridicare din 14.09.2016; procesul-verbal de examinare din 03.05.2018; ordonanța din 03.05.2018 de recunoaștere și de anexare în calitate de mijloc material de probă - documentele, copia ordinului de plată nr. 99 din 24.02.2015 și copia declarației BNAA prin care a casat datoria (obligația) financiară față de CA „Moldasig”; procesul-verbal de ridicare din 14.09.2016; procesul-verbal de examinare din 14.09.2016; ordonanța din 14.09.2018 de recunoaștere și de anexare în calitate de mijloc material de probă - documentele, contractul din 10.07.2009 încheiat între președintele băncii Comerciale „Moldindconbank” SA, Banari Svetlana și Ceban Valentin, ordinul nr. 120 din 08.09.2016 și actul lucrărilor executate nr. 00024343 din 20.07.2015, la automobilul cu numărul de înmatriculare XXX XXX; procesul-verbal de examinare din 07.09.2016, ordonanța din 07.09.2018 de recunoaștere și de anexare în calitate de mijloc material de probă - documentele, scrisoarea vice-președintelui Comitetului de Conducere a BC „Moldindconbank” SA cu nr. 4463 din 25.08.2016, copiile extraselor din cont din 19.04.2016 și ordinului de plată nr. 512 din 19.04.2013; scrisoarea Băncii Comerciale „Moldindconbank” SA nr. 4508 din 05.09.2016, procesul-verbal de examinare din 02.05.2018; ordonanța din 02.05.2018 de recunoaștere și de anexare în calitate de mijloc material de probă - documentele, scrisorile BC „Moldindconbank” SA cu nr. 4508 din 5.09.2016 și nr. 00/19-01/1-302 din 19.01.2017; procesul-verbal de examinare a documentelor din 02.05.2018; ordonanța din 02.05.2018 de recunoaștere și de anexare în calitate de mijloc material de probă - documentele, extrasele din registrul Direcției de Poliție mun. Chișinău privind evidența informației parvenite prin intermediul liniei telefonice „902” din data de 30.12.2012; procesul-verbal de ridicare din

30.05.2017, prin care de la Inspectoratul Național de Patrulare al IGP al MAI a fost ridicat dosarul contravențional nr. 17076 pe marginea accidentului rutier din 30.12.2012; procesul-verbal de examinare din 02.06.2017; ordonanța din 03.05.2018 de recunoaștere și de anexare în calitate de mijloc material de probă - documentele, ce se conțin în dosarul contravențional nr. 17076 din 30.12.2012; procesul-verbal de ridicare din 21.07.2016, prin care de la CA „Moldasig” a fost ridicat dosarul de daună nr. S/CV/MD/13-08 pe marginea accidentului rutier din 30.12.2012; procesul-verbal de examinare din 03.05.2016; ordonanța din 03.05.2018 de recunoaștere și de anexare în calitate de mijloc material de probă - documentele, dosarul de daune nr. s/cv/md/13-08 ridicat de la CA „Moldasig”, procura nr. 2439 din 25.02.2013 și copia foii de parcurs nr. 826328; procesul-verbal de examinare din 30.03.2017 a automobilului de model „Mercedes 965L”, cu numărul de înmatriculare XXX XXX, Cod Vin XXXXXX, număr motor xxxxxx; ordonanța din 30.03.2018 de recunoaștere și de anexare în calitate de corp delict a automobilului de model „Mercedes S65L”, cu numărul de înmatriculare XXX XXX, Cod Vin xxxxxxxxx, număr motor xxxxxx, care la 30.03.2018 a fost transmis spre păstrare BC „Moldindconbank” SA; scrisorile SRL „Grand Premium” din 30 ianuarie, 01 martie și 17 martie 2017 cu anexe; procesul-verbal de examinare din 10.05.2017 a scrisorilor SRL „Grand Premium” și documentelor anexate; ordonanța din 10.05.2018 de recunoaștere și de anexare în calitate de mijloc material de probă - documentele, scrisorile SRL „Grand Premium” din 30 ianuarie, 01 martie și 17 martie 2017 cu anexe; raportul de expertiză nr. 353/354/355 din 15.06.2017; raportul de expertiză nr. 34/12/1-R-597 din 20.02.2018, conform căruia, impresiunea de ștampilă rotundă „BC „Moldindconbank” SA” aplicată pe procura din 25.02.2013 cu nr. 2439 au fost create cu clișeu de ștampilă, dar nu cu clișeul ștampei rotunde BC „Moldindconbank” SA, impresiunile căruia au fost prezentate ca model de comparative, ci cu alt clișeu. Semnătura din actul de litigiu a fost executată cu instrument scriptural (pix cu bilă), dar nu este posibil de stabilit dacă aceasta a fost executată de către Groza Vitalie sau de către o altă persoană; scrisorile nr. 34/33-20464 din 18.11.2016 și nr. 34/33-21613 din 08.12.2016, parvenite de la Centrul de Colaborare Polițienească Internațională a IGP; procesul-verbal de examinare din 16.12.2016 a scrisoriilor șefului Centrului Cooperare Polițienească Internațională nr. 34/33-20464 din 18.11.2016 și nr. 34/33- 21613 din 08.12.2016; ordonanța din 16.12.2016 de recunoaștere și de anexare în calitate de mijloc material de probă - documentele, scrisorile nr. 34/33-20464 din 18.11.2016 și nr. 34/33-21613 din 08.12.2016, parvenite de la Centrul de Colaborare Polițienească Internațională a IGP; procesul-verbal de examinare din 11.07.2018, prin care au fost examinate obiectele ridicate în cadrul percheziției efectuate la domiciliul cet. Voinschi Denis; ordonanța din 10.05.2018 de recunoaștere și de anexare în calitate de

corpuri delictive - certificat de asigurare Carte Verde cu seria BG/xxxxxxx, certificatul de înmatriculare mare și mic nr. 005370756, raportul de testare tehnică din 03.12.2012 procura nr. 20322 din 05.12.2012, două plăcuțe metalice de înmatriculare a mijlocului de transport, numărul XXXXXXXX; procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 31.05.2018, prin care bănuitul Voinschi Denis l-a recunoscut după fotografie pe Ceban Valentin ca fiind unul din cei doi bărbați care i-au propus în fața CC „Elat” să participe cu automobilul său la înscenarea accidentului rutier din 30.12.2012; (f.d. 191-193, vol. III) - procesul-verbal de recunoaștere a persoanei după fotografie din 31.05.2018, prin care bănuitul Voinschi Denis l-a recunoscut după fotografie pe Mihailov Vitalie, ca fiind unul din cei doi bărbați care i-au propus în fața CC „Elat” să participe cu automobilul său la înscenarea accidentului rutier din 30.12.2012; procesul-verbal de confruntare din 31.05.2018, efectuată între bănuții Voinschi Denis și Ceban Valentin; procesul-verbal de confruntare din 07.06.2018, efectuată între bănuții Voinschi Denis și Pogor Ruslan.

Instanța de apel a reținut că, conform rechizitoriului acuzatorului de stat a calificat acțiunile inculpaților în baza art. 190 alin. (5) și art. 361 alin. (2), lit. b), d) Cod penal, iar prin ordonanța Procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Nadejda Barbat din 21 iunie 2019 s-a dispus de a modifica parțial învinuirea adusă inculpaților, incriminând fiecăruia săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. 27, 190 alin. (5) și art. 361 alin. (2), lit. b), d) Cod penal.

Instanța a stabilit că acțiunile inculpaților întrunesc elementele constitutive ale infracțiunilor prevăzute de art. 27, 190 alin. (5) Cod penal – *tentativa la dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului actului juridic anulabil, precum și prin comportament dolosiv și viclean, care a produs daune considerabile în proporții deosebit de mari* și art. 361 alin. (2), lit. b), d) Cod penal – *confeccionarea, deținerea și folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi și eliberează de obligații, săvârșite de mai multe persoane, soldate cu daune în proporții mari persoanelor juridice.*

Instanța de apel a statuat că nu poate fi menținută soluția primei instanțe de recalificare a acțiunilor inculpaților din art. 27, 190 alin. (5) Cod penal în art. 27, 238 alin. (2) Cod penal, așa cum, aceasta vine în contradicție cu ansamblul probelor administrate la dosar, reținând în acest sens că, conținutul normei prevăzute de art. 238 alin. (2) Cod penal a fost expusă în redacția actuală prin Legea nr. 180 din 25.07.2014, fapta prejudiciabilă incriminată inculpaților a avut loc în anul 2009, iar în speță nu sunt susceptibile de aplicare prevederile art. 10 Cod penal, astfel după cum a procedat instanța de fond, or, acțiunile inculpaților încadrate în baza art. 27, 190 alin. (5) Cod penal nu au fost dezincriminate, nu au

fost modificate limitele sancțiunii.

Cu referire la calificarea juridico-penală a acțiunilor inculpaților instanța de apel a reținut și a menționat în decizie modificările operate la cuprinsul art. 190 Cod penal, prin Legea nr. 179 din 26.07.2018, în vigoare din 17.08.2018 și la cuprinsul art. 126 Cod penal, prin Legea nr. 207 din 29 iulie 2016, în vigoare din 07 noiembrie 2016.

Descriind componența de infracțiune incriminată inculpaților prevăzută de art. 27, 190 alin. (5) Cod penal, instanța de apel a reținut că, obiect al infracțiunii în speță constituie mijloacele bănești în sumă de 832 534,82 lei (prin ordinul de plată nr. 512 din 19.04.2013 emis de către compania de asigurări SA „Moldasig” pe contul de tranzit al BC „Moldindconbank” SA pe contul de tranzit al BC „Moldindconbank” SA, cu nr. 2805225660, a fost transferată suma de 832 534,82 lei, cu destinația „achitarea despăgubirii act S/CV/MD/13-08 din 18.04.2013 pentru auto „Mercedes S65L XXX XXX”, suma, care din motive independente de voința făptuitorilor nu a intrat în posesia inculpaților, din cauza refuzului achitării despăgubirii de asigurare prin sistemul internațional de asigurări „Carte Verde” de către societatea de asigurări bulgară „Armeec Insurance” JSC, fiind inițiată ancheta în legătură cu faptul apariției suspiciunilor de fraudă).

Instanța a constatat că în speță, potrivit probatoriului administrat, faptele prejudiciabile comise de inculpații Pogor Ruslan și Voinschi Denis, s-au manifestat, prin faptul că, ultimii, prin comportament dolosiv și viclean, sub pretextul că s-a produs un accident rutier, cu implicarea unui automobil înmatriculat în Bulgaria, ce deține poliță de asigurare tip „Carte Verde”, prin urmare s-a produs un caz asigurat (care în realitate a fost înscenat), au inițiat proceduri privind obținerea despăgubirilor de asigurare în sumă totală de 832 534,82 lei, care însă nu au intrat în posesia lor, din cauze independente de voința lor, și anume din cauza inițierii investigației proprii de către compania de asigurare bulgară și refuzul acesteia de a compensa pretinsele pagube.

Instanța de apel a reținut că, prin procesul-verbal cu privire la contravenție din 30.12.2012 se atestă că, cet. Voinschi Denis a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art. 242 alin. (2) Cod contravențional. În baza procesului-verbal de examinare a obiectelor din 02 mai 2018 a constatat că în registrul de evidență a informației parvenite prin intermediul liniei telefonice „902” din 30.12.2012 a fost înregistrată informația privind accidentul rutier din intersecția str. T. Vladimirescu cu str. Paris, produs între mijloacele de transport de model „Mercedes”, cu numărul de înmatriculare XXX XXX și „Mercedes”, cu numărul de înmatriculare XXXXXXXX. La fel, este indicat numele și numărul persoanei care a efectuat apelul: Pogor Ruslan.

Din declarațiile inculpatului Voinschi Denis, instanța de apel a reținut că, ultimul a indicat faptul că, Ceban Valentin i-a comunicat ce trebuie să facă, și

anume în ziua indicată a comis accidentul rutier, totodată era necesar ca el să recunoască vina în comiterea accidentului și să achite amenda. La fel, din declarațiile inculpatului Pogor Ruslan a rezultat că, dânsul a dat acordul să fie la volanul automobilului, cu scopul să câștige 500 dolari, care i-au fost promiși pentru producerea accidentului.

În contextul declarațiilor date de inculpați, și anume că, inculpatul Pogor Ruslan nu avea scop de a înșela compania de asigurări, instanța de apel a reținut din probele administrate la dosar că, la data de 17 aprilie 2013 Pogor Ruslan a înaintat către SA „Moldasig” cerere prin care a solicitat efectuarea constatării pagubei, stabilirea și achitarea despăgubirii de asigurare în urma accidentului rutier produs în data de 30.12.2012. Prin cererea de despăgubire din 27 februarie 2013 înaintată Biroului Național al Asiguratorilor de Autovehicule din Republica Moldova, inculpatul Pogor Ruslan, în baza procurii eliberată de SA „Moldindconbank” a solicitat acordarea despăgubirilor care se cuvin, ca urmare a prejudiciului suferit în accidentul de circulație produs în data de 30.12.2012.

Astfel, instanța de apel a reținut faptul că, realizarea acțiunii de inducere a eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, precum și prin comportament dolosiv și viclean se confirmă prin acțiunile întreprinse de către inculpații Voinschi Denis și Pogor Ruslan de a comite la data de 30.12.2012 un accident rutier simulat, urmărind scopul obținerii unui profit personal ilicit, fiind inițiate proceduri privind obținerea despăgubirilor de asigurare.

În decizie s-a menționat că inculpatul Pogor Ruslan, la data de 27.02.2013, fără a fi angajat al BC „Moldindconbank” SA s-a adresat din numele băncii cu o cerere către compania de asigurări „Moldasig” SA, membru titular al Biroului Național al Asiguratorilor Auto, care îndeplinește funcția de Birou Național „Carte Verde” al Sistemului Internațional de Asigurare „Carte Verde” al Sistemului Internațional de Asigurare „Carte Verde”, solicitând achitarea despăgubirii de asigurare cauzate în urma accidentului rutier produs la 30.12.2012, în sumă totală de 832 534,82 lei, fapt ce confirmă prin – cerere privind constatarea pagubei, stabilirea și achitarea despăgubirilor de asigurare din 17 aprilie 2013, cererea de despăgubire din 27 februarie 2013 înaintată Biroului Național al Asiguratorilor de Autovehicule din Republica Moldova, cât și prin declarațiile reprezentantului părții vătămate, Cotună Adrian.

Din conținutul procurii nr. 2439 din 25.02.2013 eliberată de Prim-vicepreședinte al Comitetului de Conducere, Vitalie Groza s-a concluzionat că, Banca Comercială „Moldindconbank” SA împuternicește Pogor Ruslan XXXX să reprezinte banca în Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule cu drept de a semna cereri și de a primi răspunsuri.

În baza raportului de expertiză nr. 34/12/1-R-597 din 20.02.2018, s-a constatat

că, impresiunea de șampilă rotundă „BC „Moldindconbank” SA” aplicată pe procura din 25.02.2013 cu nr. 2439 au fost create cu clișeu de șampilă, dar nu cu clișeu șampilei rotunde BC „Moldindconbank” SA, impresiunile căruia au fost prezentate ca model de comparative, ci cu alt clișeu. Semnătura din actul de litigiu a fost executată cu instrument scriptural (pix cu bilă), dar nu este posibil de stabilit dacă aceasta a fost executată de către Groza Vitalie sau de către o altă persoană. Totodată, din materialele cauzei penale, instanța de apel a constatat că, la cererile de despăgubire și de constatarea pagubei, stabilirea și achitarea despăgubirilor de asigurare, inculpatul Pogor Ruslan a anexat materialele dosarului contravențional întocmit pe marginea accidentului rutier din 30.12.2012 simulat, precum și actul de constatare și evaluare a daunei, întocmit de către expertul ucrainean Varuha Alexandr, fără dată, în care conform raportului de expertiză judiciară nr. 353/354/355 din 15.06.2017 au fost indicate piese ce nu corespund dotării automobilului de model „Mercedes S65L”, cu numărul de înmatriculare XXX XXX, în vederea măririi artificiale a valorii prejudiciului suportat în rezultatul accidentului rutier.

Instanța de apel a reținut că, conform concluziilor din raportul de expertiză nr. 353/354/355 din 15.06.2017, *în actul de examinare a mijlocului de transport a documentului numit „Калькуляция стоимости восстановительного ремонта” din 13.02.2013, întocmit de evaluatorul Varuha Alexandr sunt descrise piese, ce nu corespund dotării automobilului de model „Mercedes-Bent S65AMG”, cu numărul de identificare XXXXXX, pe când în procesul-verbal de constatare și evaluare a daunelor, întocmit la 28.02.2016 de către CA „Moldasig” SA, piesele sunt descrise în conformitate cu specificațiile implementate de producător în baza numărului VIN al mijlocului de transport examinat. La întrebarea nr. 4: compartimentul motorului automobilului ilustrat pe JMG 5” din copiile xerox a celor 7 (șapte) imagini fotografice a deteriorărilor presupusului autovehicul de marcă „Mercedes-Benz”, număr de înmatriculare XXX XXX, nu este reprezentat motorul automobilului „Mercedes-Benz”, număr de înmatriculare X XX XXX; La întrebarea nr. 5: conform procesului-verbal de constatare și evaluare a pagubelor nr. S/CV/MD/13-08 din 28.02.2013, întocmit de către CA „Moldasig” SA, după accidentul rutier, automobilul de model „MercedesBenz S65L AMG” a avut defecte tehnice în sistemul de răcire, în sistemul de directive și în transmisie. Reieșind din construcția automobilului de model „Mercedes-Benz S65L AMG”, prezența defectelor enumerate influențează în modul următor posibilitatea deplasării autonome a automobilului: la prezența defectelor enumerate în sistemul de răcire deplasarea automobilului este tehnic posibilă doar pe o perioadă scurtă de timp, deoarece funcționarea motorului și cutiei de viteze cu defectele menționate pe o perioadă lungă de timp aduce la supraîncălzirea și la defectarea acestora; la prezența defectelor enumerate în sistemul de direcție deplasarea automobilului este tehnic posibilă, dar fără ca la direcționarea automobilului să fie antrenată servodirecția. Adică, în așa caz*

conducerea automobilului va fi dificilă. în cazul deteriorării complete a „hidromuftei” (cuplajul hidraulic) deplasarea automobilului este tehnic imposibilă. La întrebarea nr. 6: pe imaginile marcate cu „IMG 1” + „IMG 6” din copiile xerox a 7 (șapte) imagini fotografice a deteriorărilor unui autovehicul de marcă „Mercedes-Benz” S-class, număr de înmatriculare X XX XXX, sunt reflectate, cel puțin două automobile diferite, dar nici una din imagini nu reprezintă careva părți/compartimente/piese ale automobilului „Mercedes-Benz S65AMG”, număr de identificare XXXXXX, număr de înmatriculare XXX XXX, prezentat spre examinare. Altfel spus, automobil menționat, prezintă un alt automobil decât cele reflectate în imaginile „IMG 1 ” + „IMG 6”. Pe imaginea marcată cu „IMG 7”, din copiile xerox a 7 (șapte) imagini fotografice a deteriorărilor unui autovehicul de marcă „Mercedes-Benz” S-class, număr de înmatriculare XXX XXX este ilustrată folia de identificare a automobilului real prezentat spre examinare, număr de identificare XXXXXX, număr de înmatriculare XXX XXX. Automobilul real prezentat spre examinare, cu numărul de identificare WDD2211791 A128823 și cu numărul de înmatriculare XXX XXX nu poartă urme de accidentare și nici de reparație.

În contextul dat, instanța de apel a atestat prezența legăturii de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile, or, în urma acțiunilor întreprinse de inculpații Voinschi Denis și Pogor Ruslan, și anume în baza actelor prezentate de către Pogor Ruslan, care conțineau informații false, prin ordinul de plată nr. 512 din 19.04.2013, perfectat de către CA „Moldasig” SA pe contul de tranzit al BC „Moldindconbank” SA, cu nr. 2805225660, se atestă că, a fost transferată suma de 832 534,82 lei MD, cu destinația „Achitarea despăgubiri act S/CV/MD/13-08 din 18.04.2013 pentru auto Mercedes S65L XXX XXX”.

În continuare, instanța de apel a reținut că acuzatorul de stat a calificat acțiunile inculpaților în baza art. 27, 190 alin. (5) Cod penal, tentativă la escrocherie, așa cum, în cadrul cercetării judecătorești s-a stabilit faptul că, suma de bani - 832 534,82 lei, din motive independente de voința făptuitorilor nu a intrat în posesia lor, din cauza refuzului achitării despăgubirii de asigurare prin sistemul internațional de asigurări „Carte Verde” de către societatea de asigurări bulgară „Armeec Insurance” JSC, fiind inițiată ancheta în legătură cu faptul apariției suspiciunilor de fraudă.

Din materialele cauzei penale, instanța a reținut că, prin ordinul de plată nr. 99 din 24 februarie 2015 se atestă că, Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule a achitat SA „Moldasig” suma de 932 938,99 lei, destinația plății – restituirea despăgubirii de asigurare conform dosarului de daune nr. BG/1527/13 din 19.04.2013.

Conform Extrasului din Hotărârea Consiliului de Administrație al BNAA din 28.09.2015 s-a stins prin compensare, în temeiul art. 651 Cod civil, creanța BNAA în mărime de 932 938,99 lei față de CA „Moldasig” SA, din contul obligațiilor BNAA față de CA „Moldasig” SA stabilite prin hotărârea Adunării

Generale a membrilor BNAA din 18.09.2015. În urma compensării obligația BNAA față de CA „Moldasig” SA stabilită prin hotărârea Adunării Generale a membrilor BNAA din 18.09.2015 se reduce cu suma de 932 938,99 lei. În baza ordinului de plată nr. 120 din 08.09.2016 se atestă că, BC „Moldindconbank” SA a transferat pe contul bancar al CA „Moldasig” suma de 832 534, 82 lei cu destinația: „Restituirea mijloacelor bănești, conform extrasului din procesul-verbal nr. 81 din 08.09.2016.

În actul lucrărilor executate nr. 00024343 din 20.07.2015 sunt indicate lucrările de reparație și denumirea pieselor și componentelor folosite. Astfel, pentru lucrări suma constituie 25 945 lei, iar prețul pieselor și componentelor constituie 16 890 lei.

Sub aspectul laturii subiective, instanța de apel a constatat că, inculpații au acționat cu intenție directă, urmărind scopul de profit, or, din conținutul probelor administrate de acuzatorul de stat, rezultă că, inculpații au acționat în așa mod pentru a duce reprezentanții Companiei de Asigurări „Moldasig” (care la rândul ei urma să compenseze despăgubirile achitate prin intermediul BNAA de la asiguratorul bulgar, emitent al poliței de asigurare tip „Carte verde”), în eroare și pentru a-i convinge în faptul că, totuși a avut loc accidentul rutier, cu cauzarea daunelor materiale.

De asemenea, instanța a reținut că, pentru existența infracțiunii de escrocherie este necesar ca victima să fie dusă în eroare și să fi ajuns la o reprezentare greșită a unei situații sau împrejurări. La caz, instanța de apel analizând probele scrise administrate la faza urmăririi penale, precum și declarațiile reprezentantului părții vătămate Adrian Cotună, declarațiile martorilor Botnariuc Ion, Tatiana Macovei, Vieru Macovei a constatat că, reprezentanții CA „Moldasig” erau convinși despre faptul că sunt în prezența unui caz asigurat, care urmează a fi despăgubit. Iar, toate aceste acțiuni, întreprinse de către inculpați denotă intenția directă de a dobândi ilicit bunurile altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere.

În ceea ce privește învinuirea înaintată inculpaților Voinschi Denis și Pogor Ruslan în baza art. 361 alin. (2), lit. b), d) Cod penal, instanța de apel a considerat că soluția instanței de fond de a pronunța o sentință de achitare este contrară probelor administrate la dosar, care apreciate în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor dovedesc vinovăția inculpaților în comiterea faptei prejudiciabile.

Instanța a reținut că obiectul material al infracțiunii îl reprezintă procura cu nr. 2439 din 25.02.2013 eliberată pe numele lui Pogor Ruslan, din numele Prim-Vicepreședintelui Comitetului de Conducere a BC „Moldindconbank” SA, Vitalie Groza.

Potrivit raportului de expertiză nr. 34/12/1-R-597 din 20.02.2018, s-a

constatat că, impresiunea de șampilă rotundă „BC „Moldindconbank” SA” aplicată pe procura din 25.02.2013 cu nr. 2439 au fost create cu clișeu de șampilă, dar nu cu clișeul șampilei rotunde BC „Moldindconbank” SA, impresiunile căruia au fost prezentate ca model de comparative, ci cu alt clișeu. Semnătura din actul de litigiu a fost executată cu instrument scriptural (pix cu bilă), dar nu este posibil de stabilit dacă aceasta a fost executată de către Groza Vitalie sau de către o altă persoană.

S-a menționat în decizie, după cum a indicat și a constatat instanța de fond, procura cu nr. 2439 din 25.02.2013 eliberată pe numele lui Pogor Ruslan, din numele Prim-Vicepreședintelui Comitetului de Conducere a BC „Moldindconbank” SA, Vitalie Groza este falsă. Iar, pentru calificarea faptelor inculpațiilor ca infracțiune prevăzută de art. 361 Cod penal este necesar ca procura în cauză să poarte caracter de document oficial.

Instanța de apel nu a putut reține ca fiind întemeiate concluziile instanței de fond care a statuat că, *„procura nu are calitatea de document oficial, pe motiv că, aceasta nu este eliberată de o autoritate publică și nici nu este destinată prezentării unei autorități publice”*.

Potrivit explicațiilor din Decizia Curții Supreme de Justiție din 20 martie 2014, documentul oficial este acel document care emană de la o autoritate publică de orice nivel sau care provine de la un terț, dar primit de o autoritate.

S-a motivat că noțiunea „document oficial” se referă nu doar la „documentele eliberate de autoritățile publice”, dar și la „documentele prezentate autorităților publice”. În această ordine de idei, luând în considerare conținutul art. 6 al Legii RM privind accesul la informație, documentul oficial poate să apară și sub forma documentului privat, pus la dispoziția organelor sau persoanelor oficiale în condițiile legii de către alți subiecți de drept. În dependență de autorul documentului privat, ele pot fi documente private întocmite de persoane fizice sau documente private întocmite de persoane juridice de drept privat. S-a mai menționat că, în primul rând, documentele care emană de la particulari se consideră documente oficiale atunci când asemenea documente sunt supuse procedurii publice de autentificare a documentelor create. Tocmai această procedură conferă documentului un caracter oficial, adică un caracter de drept public.

Instanța a indicat că documentele care emană de la particulari se consideră documente oficiale atunci când asemenea documente sunt primite oficial de persoana juridică de drept public, după care se află la dispoziția acestei persoane în legătură cu soluționarea problemei reprezentând obiectul de referință al documentelor primite. Deci, documentelor private li se recunoaște posibilitatea de a deveni documente oficiale. Momentul convertirii documentelor private în documente oficiale este desemnat prin punerea acestuia la dispoziția organelor

sau a persoanelor oficiale în condițiile legii.

În speța dedusă judecății, instanța de apel a stabilit că, procura nr. 2439 din 25.02.2013 eliberată de Prim-vicepreședinte al Comitetului de Conducere al BC „Moldindconbank” SA, Vitalie Groza a fost prezentată de către inculpatul Pogor Ruslan CA „Moldasig” împreună cu o cerere, prin care a solicitat achitarea despăgubirii de asigurare cauzate în urma accidentului rutier simulat la 30.12.2012, cu deteriorarea automobilului de model „Mercedes S65L”, cu numărul de înmatriculare XXX XXX.

Iar, în consecința acestor fapte, ținând cont că, prin raportul de expertiză nr. 34/12/1-R-597 din 20/02/2018 s-a stabilit că procura în cauză este falsă, în baza actelor prezentate de inculpatul Pogor Ruslan, care conțineau informații false, prin ordinul de plată nr. 512 din 19.04.2013, perfectat de către CA „Moldasig” SA pe contul de tranzit al BC „Moldindconbank” SA, cu nr. 2805225660 a fost transferată suma de 832 534,82 lei MD, cu destinația „Achitarea despăgubiri act S/CV/MD/13- 08 din 18.04.2013 pentru auto Mercedes S65L XXX XXX”, prin ce a fost cauzat companiei de asigurări „Moldasig” SA, membru al Biroului Național al Asigurătorilor de Autovehicule, un prejudiciu material în proporții deosebit de mari.

Instanța de apel a stabilit că la caz și-a găsit confirmare probatorie învinuirea înaintată inculpaților Voinschi Denis și Pogor Ruslan în comiterea faptei prejudiciabile prevăzute la art. 361 alin. (2), lit. b), d) Cod penal, și anume că, procura nr. 2439 din 25.02.2013 are calitatea de act oficial. Or, reieșind din materialele cauzei penale procura precizată a fost emanată de la particulari, care a acordat drepturi și care a fost prezentată CA „Moldasig”, care deși nu este o autoritate publică, este o instituție care acordă servicii persoanelor fizice și juridice în conformitate cu prevederile Legii nr. 414-XVI din 22.12.2006 „cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule”. Mai mult ca atât, instanța de apel a relevat că, această procură, care se pretindea a fi emisă de către una din principalele instituții financiar-bancare din Republica Moldova, permiterea titularului să acționeze în fața terților în interesul băncii.

Instanța de apel, astfel, a constatat că inculpații, în vederea realizării acțiunilor infracționale, în participație cu alte două persoane în privința cărora dosarul a fost disjuns, au confecționat și au deținut procura nr. 2439 din 25.02.2013, eliberată pe numele lui Pogor Ruslan din numele prim-vicepreședintelui Comitetului de Conducere al BC „Moldindconbank” SA, Vitalie Groza, care potrivit raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-597 din 20.02.2018 este falsă.

În contextul alegațiilor de apel invocate de avocatul Mariana Arabadji, instanța de apel, deși a constatat în cadrul cercetării judecătorești faptul că

acțiunile inculpatului Voinschi Denis corect au fost calificate de acuzatorul de stat în baza art. art. 27, 190 alin. (5) și art. 361 alin. (2), lit. b), d) Cod penal, stabilind ca fiind eronată soluția instanței de fond ce ține de recalificarea acțiunilor inculpatului în baza art. 27, 238 alin. (2) Cod Penal, totuși, sub aspectul respectării dreptului la apărare al inculpatului, instanța de apel nu a stabilit careva încălcări.

Instanța de apel a constatat că, după cum rezultă din lucrările dosarului penal, la examinarea cauzei penale în instanța de fond, avocatul Petru Răileanu în interesele inculpatului Pogor Ruslan a solicitat recalificarea acțiunilor inculpatului din prevederile art. 190 Cod penal în baza art. 238 Cod penal, solicitare care a fost cunoscută avocatului Mariana Arabadji, și care, în virtutea principiului contradictorialității menționat supra, urma să formuleze, să argumenteze și să dovedească poziția în proces, de a alege modalitățile și mijloacele susținerii ei de sine stătător, în contextul în care, inculpații au fost învinuiți în faptul că, au acționat prin înțelegere prealabilă, acționând coordonat, potrivit unui plan infracțional elaborat din timp, astfel încât, aportul individual al fiecăruia a corelat cu acțiunile celorlalți complici în vederea realizării scopului infracțional urmărit.

Astfel, instanța de apel a atestat că, reîncadrarea acțiunilor inculpatului nu a constituit o încălcare a dreptului la apărare în sensul invocat de către avocatul Mariana Arabadji, or, partea apărării a avut posibilitatea de a se expune asupra noii încadrări și de a se apăra împotriva acesteia, soluția instanței neprezentându-se imprevizibilă și surprinzătoare pentru inculpat.

Cu referire la fondul cauzei, instanța de apel a respins argumentele avocatului Mariana Arabadji potrivit cărora, *acțiunile lui Voinschi Denis s-au finisat la momentul simulării accidentului rutier, despre intenția altor persoane de a duce în eroare compania de asigurări acesta nu a cunoscut nimic și după cum a declarat inculpatul acesta a aflat totul în momentul în care la domiciliul său s-au prezentat colaboratorii de poliție pentru efectuarea percheziției*, or, inculpații au acționat prin înțelegere prealabilă, acționând coordonat, potrivit unui plan infracțional elaborat din timp, astfel încât, aportul individual al fiecăruia a corelat cu acțiunile celorlalți complici în vederea realizării scopului infracțional urmărit.

La fel, instanța de apel a apreciat critic argumentele invocate de avocatul Mariana Arabadji precum că, atât reprezentantul părții vătămate, cât și martorii audiați nu au făcut careva declarații precum că îl cunosc pe Voinschi Denis, indicând că actele care au stat la baza despăgubirii au fost prezentate de către Pogor Ruslan, or, aceste circumstanțe nu constituie temei de pronunțare a unei sentințe de achitare, deoarece inculpatul Voinschi Denis a acționat în scopul obținerii unui profit personal ilicit, ultimul a acționat împreună și prin înțelegere prealabilă cu Mihailov Vitalie, Pogor Ruslan, precum și alte persoane

neidentificate de către organul de urmărire penală, participând la simularea accidentului rutier, anume pentru achitarea sumelor de asigurare cauzate în urma accidentului rutier.

În acest sens, instanța de apel a reținut că, prin procesele-verbale de recunoaștere a persoanei după fotografie, ambele din 31.05.2018, bănuitul Voinschi Denis i-a recunoscut după fotografii pe Ceban Valentin și pe Mihailov Vitalie, ca fiind cei doi bărbați care i-au propus în fața CC „Elat” să participe cu automobilul său la înscenarea accidentului rutier din 30.12.2012. Iar, prin procesul-verbal de confruntare din 31.05.2018, efectuată între bănuții Voinschi Denis și Ceban Valentin, se atestă că, în cadrul confruntării Voinschi Denis a declarat că îl cunoaște pe Ceban Valentin, pe care l-a văzut doar o singură dată în fața CC „Elat”. Potrivit lui Voinschi Denis, Ceban Valentin era însoțit de un alt bărbat și ambii i-au propus să participe într-un accident rutier simulat pentru o remunerație bănească. Aceste declarații au fost respinse de către Ceban Valentin.

Cu referire la alegațiile avocatului Mariana Arabadji potrivit căreia, *pe parcursul cercetării judecătorești nu s-a demonstrat că inculpatul Voinschi Denis ar fi confecționat, deținut și folosit documente oficiale false, care acordă drepturi și eliberează de obligații*, instanța le-a apreciat critic, or, în cadrul cercetării judecătorești, în baza probelor administrate la dosar s-a stabilit că, inculpatului Voinschi Denis în vederea realizării acțiunilor infracționale, în participație cu inculpatul Pogor Ruslan și cu alte două persoane în privința cărora dosarul a fost disjuns, au confecționat și au deținut procura nr. 2439 din 25.02.2013, eliberată pe numele lui Pogor Ruslan din numele prim-vicepreședintelui Comitetului de Conducere al BC „Moldindconbank” SA, Vitalie Groza, care potrivit raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-597 din 20.02.2018 este falsă.

În decizie s-a menționat că, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală, astfel reținând faptul că, inculpații Voinschi Denis și Pogor Ruslan vina în comiterea infracțiunii incriminate au recunoscut-o parțial, că au comis o infracțiune deosebit de gravă, anterior nu au fost judecați, careva circumstanțe atenuante sau agravante nu au fost stabilite și în conformitate cu prevederile art. 81 alin. (3) Cod penal, instanța de apel a decis să aplice inculpatului Voinschi Denis pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, 190 alin. (5) Cod penal - pedeapsa sub formă de 8 (opt) ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de conducere în întreprinderi, instituții, organizații indiferent de forma organizatorico-juridică și de tipul de proprietate pe termen de 5 (cinci) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis și inculpatului Pogor Ruslan pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, 190 alin. (5) Cod penal - pedeapsa sub formă de 8 (opt) ani 6 (șase) luni închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de

conducere în întreprinderi, instituții, organizații indiferent de forma organizatorico-juridică și de tipul de proprietate pe termen de 5 (cinci) ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, având în vedere faptul că, inculpatul Voinschi Denis a acționat doar în calitate de complice, iar inculpatul Pogor Ruslan a acționat atât în calitate de complice, cât și de autor.

Instanța de apel a reținut că, fapta prejudiciabilă prevăzută de art. 361 alin. (2), lit. b), d) Cod penal a fost comisă de inculpații Voinschi Denis și Pogor Ruslan în anul 2013, iar în conformitate cu prevederile art. 60 alin. (1), lit. b) Cod Penal, a constatat că termenul de prescripție de tragere la răspundere penală a expirat în anul 2018. Prin urmare, instanța de apel a considerat necesar de a dispune liberarea inculpaților Voinschi Denis și Pogor Ruslan de pedeapsa penală pe art. 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, în legătură cu intervenirea termenului de prescripție de atragere la răspundere penală în temeiul art. 60 alin. (1), lit. b) Cod penal.

Instanța a reținut că, partea civilă Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule a depus acțiune civilă prin care a solicitat încasarea din contul inculpaților Voinschi Denis și Pogor Ruslan a sumei de 44 167,63 lei, cu titlu de venit ratat și a sumei de 200 000 lei, cu titlu de prejudiciu moral, iar reieșind din faptul că fapta prejudiciabilă prevăzută de art. 27, 190 alin. (5) Cod penal a fost comisă prin participație, iar în lipsa unor sentințe de condamnare și în privința celorlalți coparticipanți, la etapa respectivă, instanța de apel a constatat că nu poate determina gradul de răspundere materială și morală a inculpaților proporțional vinovăției tuturor coparticipanților la săvârșirea infracțiunii.

În ceea ce privește alegațiile de apel invocate de avocatul Adrian Cotună în numele Asociației Profesionale „Biroul Național al Asiguratorilor de Autovehicule”, instanța de apel a apreciat că, la acea etapă, reieșind din considerentele expuse supra, acestea nu pot fi reținute, or, instanța civilă urmează să evalueze circumstanțele ce țin de întinderea atât a prejudiciului material, cât și a celui moral și să hotărască asupra cuantumului acestora.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către:

-avocatul Răileanu Petru în numele inculpatului Pogor Ruslan, prin care invocând incidența **pct. 12 și 13** a dispozițiilor alin. (1) art. 427 Cod de procedură penal, solicită admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei, ca fiind neîntemeiată, rejudecarea cauzei și adoptarea unei noi decizii privind menținerea sentinței, ca fiind una legală și întemeiată;

- avocatul Arabadji Mariana în numele inculpatului Voinschi Denis, prin care invocând incidența **pct. 6 și 8** a dispozițiilor alin. (1) art. 427 Cod de procedură penal, solicită admiterea acestuia, casarea sentinței și a deciziei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Voinschi Denis să fie achitat e ambele capete de acuzare.

5.1 În susținerea recursului avocatul Răileanu Petru în numele inculpatului Pogor Ruslan invocă că:

- având în vedere caracterul special al prevederilor art. 238 din Codul penal, față de prevederile generale ale art. 190 din Codul penal, prima instanță corect a recalificat faptele inculpaților în baza art. 238 alin. (2) din Codul penal;

- având în vedere că companiei de asigurări "Armeec Insurance JSC" nu i s-a cauzat vreun prejudiciu în sensul art. 238 alin. (2) din Codul penal din motive independente de voința inculpaților, suntem în prezența tentativei de infracțiune;

- prima instanță corect a menționat că inculpaților li se incriminează acțiunile de confecționare, deținere și folosire a documentelor oficiale false, iar în lipsa calității de document oficial fals, acțiunile imputate inculpaților nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) din Codul penal;

- instanța de apel a dat o încadrare juridică greșită a acțiunilor inculpatului Pogor Ruslan și nu a aplicat o lege penală mai favorabilă condamnatului.

5.2 În motivarea recursului avocatul Arabadji Mariana în numele inculpatului Voinschi Denis invocă următoarele:

- instanțele inferioare au dat o apreciere eronată a probelor din dosar, fapt ce a dus la soluționarea incorectă a cauzei penale și stabilirea eronată a faptului că acțiunile inculpatului Voinschi Denis întrunesc elementele infracțiunii de tentativă la escrocherie și confecționarea, deținerea și folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi și eliberează de obligații;

- acuzarea nu a prezentat probe pertinente și concludente care ar demonstra săvârșirea de către inculpatul Voinschi Denis a infracțiunilor incriminate, iar probele care au fost prezentate nu confirmă existența elementelor unei componente de infracțiune în acțiunile inculpatului, probe care la rândul său nu au fost apreciate de către instanța de fond și nici de instanța de apel, acestea fiind doar enumerate;

- instanțele inferioare neîntemeiat au constatat că declarațiile reprezentantului părții vătămate și declarațiile martorilor acuzării Botnariuc Ion, Tatina Macovei, Vieru Maihail, Susanu Anatolie, Chitic Ivan, Voloșin Oleg confirmă faptul că de către Voinschi Denis ar fi fost comise infracțiunile incriminate, constatare făcută fără o analiză a acestora;

- reprezentantul părții vătămate în instanța de fond, de fapt a făcut o analiză personală a materialelor cauzei penale, după ce acestuia i s-au adus de fapt la cunoștință aceste materiale pînă la finisarea urmăririi penale și a explicat în instanțele de judecată că Pogor Ruslan a depus la BNA o cerere de despăgubire, relatând în continuare cum au derulat evenimentele, neregăsindu-se în declarațiile acestuia careva trimiteri la inculpatul Voinschi Denis, iar în finalul

declarațiilor acesta printr-o singură frază indică că el, adică reprezentantul părții vătămate studiind materialele prezentate, inclusiv declarațiile lui Voinschi Denis, a stabilit că ultimul a participat la înscenarea accidentului rutier;

- nici unul din martorii acuzării nu a declarat despre faptul că Voinschi Denis ar fi comis careva acțiuni în sensul obținerii despăgubirii de asigurare, despre faptul că Voinschi Denis ar fi avut intenția de a duce în eroare compania de asigurări sau că ar fi cunoscut despre intenția altor persoane în acest sens;

- în ambele instanțe declarațiile inculpatului Voinschi Denis nu au fost combătute prin probele administrate;

- instanțele de judecată l-au recunoscut pe Voinschi Denis vinovat de comiterea infracțiunilor incriminate, bazându-se doar pe faptul că din materialele anexate la cauza penală se confirmă faptul că Voinschi Denis a participat la simularea accidentului rutier, neapreciind în conformitate cu prevederile art. 101 Cod procedură penală fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor. În toată motivarea deciziei de către instanța de apel se încearcă a-l aduce pe Voinschi Denis în evenimentele la care de fapt nu a participat, neputând accepta faptul că intenția și acțiunile acestuia s-au limitat doar la simularea accidentului;

- instanța de apel, invocând faptul că inculpatul Voinschi Denis ar fi comis careva acțiuni, descrie în continuare acțiunile comise de către Pogor Ruslan, neindicând care acțiuni ar fi fost comise de Voinschi Denis și neexplicând cum a ajuns la concluzia că Voinschi Denis cel puțin ar fi cunoscut despre acțiunile lui Pogor Ruslan sau a altor persoane;

- nu pot fi reținute alegațiile instanței cu referire la latura subiectivă, precum că inculpatul Voinschi Denis ar fi acționat cu intenție directă, urmărind scopul de profit, or inculpații au acționat în așa mod pentru a duce în eroare reprezentanții Companiei de Asigurări „Moldasig”, pentru a-i convinge în faptul că accidentul rutier a avut loc, cu cauzarea daunelor materiale, or în cadrul cercetării judecătorești nu au fost prezentate de către acuzator careva probe care să demonstreze că inculpatul Voinschi Denis ar fi comis careva acțiuni de ducere în eroare a victimei, iar faptul că reprezentanții C.A. „Moldasig” erau convingși despre faptul că sunt în prezența unui caz asigura care urmează a fi despăgubit, nu demonstrează în mod automat că Voinschi Denis ar fi comis careva acțiuni în acest sens;

- instanțele de judecată într-un mod nejustificat nu au luat în calcul faptul că Voinschi Denis a fost folosit de alte persoane pentru simularea accidentului rutier, fără să fie pus la curent asupra scopului urmărit și asupra acțiunilor care acestea din urmă intenționau să le întreprindă;

- din materialele cauzei penale și ca rezultat al probatoriului administrat,

fapta într-adevăr comisă de către Voinschi Denis s-a manifestat prin comiterea accidentului simulat și nu prin inițierea procedurilor privind obținerea despăgubirilor de asigurare în sumă totală de 832 534, 82 lei, dar care nu a intrat în posesia lor din condiții independente de voința lui;

- Voinschi Denis nici personal și nici prin intermediul altor persoane nu a încercat să dezinformeze victima, or după cum s-a stabilit din probatoriul administrat, Voinschi Denis a aflat despre acțiunile ulterioare accidentului simulat, numai după ce a fost citat de către organul de urmărire penală; Voinschi Denis nu a trecut sub tăcere realitatea, din simplul motiv că el nu a cunoscut realitatea și nici despre existența unei potențiale victime;

- instanța de apel a acționat contrar prevederilor art. 414 Cod procedură penală, or în prima instanță nu au fost examinate probe care să confirme vinovăția lui Voinschi Denis, iar în instanța de apel nu au fost prezentate probe noi;

- instanța de apel a acționat contrar prevederilor alin. (2) art. 51 Cod penal, or Voinschi Denis este supus răspunderii penale în lipsa vinovăției.

6. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1^a) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, care pledează pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. Judecând recursurile ordinare pe baza materialelor din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal lărgit conchide că acestea urmează a fi admise cu casarea deciziei și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 424 alin. (2), Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

La caz, din conținutul recursurilor declarate în speță, rezultă că acestea se întemeiază pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8), 12) și 13) Cod de procedură penală, potrivit cărora: hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în următoarele temeiuri 6) *hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază;* 8) *nu au fost întrunite elementele infracțiunii;* 12) *faptei săvârșite i s-a dat o încadrare*

juridică greșită și 13) a intervenit o lege penală mai favorabilă condamnatului.

Colegiul penal lărgit, examinând cauza în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, constată ca fiind întemeiate o parte din argumentele aduse în recursuri.

Conform art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de prima instanță. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost săvârșită de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate și administrate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual, penal sau administrativ au fost corect aplicate, hotărârea adoptată urmând să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Statuând asupra principiului respectării normelor de drept menționate, Colegiul penal lărgit, verificând și analizând decizia instanței de apel, constată că instanța de apel la adoptarea soluției nu a respectat întocmai prevederile legale, ignorând exigențele legii procesual-penale în partea motivării hotărârii, or în cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, cu trimiterea cauzei la rejudecare, dacă eroarea constatată nu poate fi corectată de instanța de recurs.

Verificând criticele expuse de recurenți în raport cu lucrările cauzei, Colegiul penal lărgit constată că acestea sunt întemeiate, deoarece instanța de al doilea grad de jurisdicție nu a judecat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptând în cele din urmă o soluție insuficient de motivată în raport cu argumentele apelanților și circumstanțele cauzei.

În caz de admitere a apelului și rejudecării cauzei, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă analiza probelor pe care s-a bazat prima instanță, care cerințe ale Legii au fost încălcate de către această instanță, apoi motivele adoptării soluției date de instanța de apel. În partea descriptivă decizia trebuie să corespundă tuturor cerințelor art. 394 Cod de procedură penală.

În corespundere cu art. 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de

către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță, care se aplică în mod corespunzător.

Colegiul penală lărgit constată că instanța de apel, de asemenea, nu a ținut cont în deplină măsură de prevederile art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârea instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată.

La întocmirea ei, instanța trebuie să îndeplinească cerințele art. 394 Cod de procedură penală și să soluționeze toate chestiunile prevăzute în art. 385 Cod de procedură penală, în aceeași consecutivitate.

Din analiza părții descriptive a deciziei, Colegiul atestă că instanța de apel doar a trecut în revistă probele administrate, dar nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, cât și în raport cu circumstanțele concrete în fapt și în drept ale cauzei.

Or, aprecierea completă și justă a probelor trebuie să se întemeieze pe o analiză minuțioasă a materialului probator și apoi pe o sinteză a evaluărilor făcute. Analiza probelor presupune examinarea fiecărui element probatoriu în parte, pentru a se înlătura tot ce nu are legătură cu cauza, tot ce este vag și nesigur. În cadrul operației de sinteză, probele sunt examinate în ansamblul lor, confirmându-se unele pe altele și ducând la o concluzie univocă, ce trebuie să fie reflectată în soluția dată cauzei, care urmează a fi motivată astfel încât raționamentele ce au stat la baza aprecierii probelor să poată fi supuse controlului judiciar (art. 101, 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală).

Astfel, în opinia Colegiului penal lărgit, de către instanța de apel au fost formulate concluzii formale, fără a fi analizat și cercetat cumulul de probe, care în opinia acuzării confirmă comiterea de către inculpații Voinschi Denis și Pogor Ruslan a infracțiunilor prevăzute de articolele 27, 238 alin. (2) și 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal.

În cele din urmă, de către instanța de apel au fost formulate concluzii nefondate, iar prin aceasta, *inter alia*, nu a fost respectată întocmai cerința de motivare a hotărârii judecătorești, care face parte din setul garanțiilor subsecvente procesului echitabil, fapt prin care s-a admis eroarea de drept prescrisă de pct. 6) din art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală.

Efectuând o analiză amplă a deciziei recurate, Colegiul penal lărgit constată că în partea descriptivă a acesteia, instanța de apel nu și-a motivat soluția de recunoaștere a vinovăției inculpaților de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, concentrându-și atenția asupra analizei obiectului infracțiunii, nu și asupra celorlalte elemente constitutive, mai cu seamă asupra modalităților de realizare a laturii obiective a infracțiunii prevăzute de art. 361 Cod penal.

Inculpații au fost învinuiți de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal *confeccionarea, deținerea și folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi și eliberează de obligații, săvârșite de mai multe persoane și soldate cu daune în proporții mari persoanelor juridice.*

Instanța de apel, casând sentința și expunându-se contrar soluției primei instanțe de achitare a inculpaților Voinschi Denis și Pogor Ruslan în această parte, a omis de a-și motiva soluția sub aspectul întrunirii elementelor infracțiunii prevăzute de art. 361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal.

Colegiul penal lărgit ține să consemneze că găsește întemeiate criticele titularului dreptului de recurs în partea ce ține de insuficiența motivării deciziei adoptate de instanța de apel și consideră relevant de a puncta că, o hotărâre motivată, în sensul legislației naționale pertinente, precum și a jurisprudenței CtEDO, trebuie să conțină motivele de fapt și de drept care au format convingerea instanței la adoptarea soluției, precum și cele pentru care s-au înlăturat cererile părților în raport cu analiza probatoriului administrat în cauză. Totodată, urmează a se reține că obligația instanței de a-și motiva hotărârea face parte din setul de garanții stabilite pentru existența unui proces echitabil. Or, potrivit jurisprudenței constante a CtEDO, expuse în cazurile aplicării art. 6 al Convenției, s-a conchis că o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal (*Suominen c. Finlandei (2003) §37, Kuznetsov și alții c. Rusiei (2007) §85*).

Totodată, Colegiul penal atestă că, chestiunea asupra căreia instanțele ierarhic inferioare urmau să se expună prin argumente temeinice, constă în aceea dacă fapta inculpatului a fost corect calificată.

În acest sens, instanța de recurs menționează, că potrivit rechizitoriului Voinschi Denis și Pogor Ruslan au fost învinuiți de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de articolele **190 alin. (5)** – *escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune, săvârșită de mai multe persoane și cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari și* **361 alin. (2) lit. b), d) Cod penal** – *confeccionarea, deținerea și folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi și eliberează de obligații, săvârșite de mai multe persoane și soldate cu daune în proporții mari persoanelor juridice.*

Prin ordonanța Procurorului în Procuratura pentru Combaterea Criminalității Organizate și Cauze Speciale, Nadejda Barbalat din 21 iunie 2019 s-a dispus de a modifica parțial învinuirea adusă inculpaților, incriminând fiecăruia săvârșirea infracțiunilor prevăzute de **art. 27, 190 alin. (5)** – *tentativă la dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului actului juridic anulabil, precum și prin comportamentul dolosiv și viclean, care a produs daune considerabile în proporții deosebit de mari și* **361 alin. (2), lit. b), d) Cod penal** -

confeccionarea, deținerea și folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi și eliberează de obligații, săvârșite de mai multe persoane și soldate cu daune în proporții mari persoanelor juridice.

Instanța de apel a stabilit că acțiunile inculpaților întrunesc elementele constitutive ale infracțiunilor prevăzute de **art. 27, 190 alin. (5) Cod penal – tentativa la dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului actului juridic anulabil, precum și prin comportament dolosiv și viclean, care a produs daune considerabile în proporții deosebit de mari și art. 361 alin. (2), lit. b), d) Cod penal – confeccionarea, deținerea și folosirea documentelor oficiale false, care acordă drepturi și eliberează de obligații, săvârșite de mai multe persoane, soldate cu daune în proporții mari persoanelor juridice.**

În acest context, Colegiul penal lărgit remarcă faptul, că instanța de apel, casând sentința primei instanțe, a reîncadrat faptele inculpaților potrivit art. 190 Cod penal, în redacția modificărilor operate prin Legea nr. 179 din 26 iulie 2018, în vigoare din 17 august 2018, cu toate că faptele imputate inculpaților Voinschi Denis și Pogor Ruslan au avut loc până la respectivele modificări, fiind definită ca „dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere”.

Concomitent, din conținutul deciziei rezultă că, instanța de apel la examinarea cauzei, a reținut fapta potrivit calificativelor din redacția nouă a dispoziției art. 190 alin. (1) Cod penal, și anume: „...inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului actului juridic anulabil, precum și prin comportament dolosiv și viclean...”

În acest context, este evidentă concluzia că instanța de apel, la judecarea cauzei nu a ținut cont că fapta incriminată inculpatului a fost comisă până la intrarea în vigoare a modificărilor operate la art. 190 Cod penal prin Legea nr. 179 din 26 iulie 2018.

În continuare, instanța de apel, la judecarea cauzei în ordine de apel, urma să țină cont de faptul că prin Legea nr. 179 din 26 iulie 2018, infracțiunea de escrocherie nu a fost de criminalizată, dar a fost concretizată latura obiectivă a acesteia prin modalități alternative de comitere a faptei prejudiciabile, fiind formulate semne calificative ale faptei imputate, care la acel moment nu erau prevăzute de legea penală.

Colegiul menționează, potrivit art. 8 Cod penal, caracterul infracțional al faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

Conform art. 10 Cod penal, legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor

care au săvârșit faptele respective până la intrarea în vigoare a acestei legi. Legea penală care înrăutățește situația persoanei vinovate de săvârșirea unei infracțiuni nu are efect retroactiv.

În pofida acestor prescripții legale, potrivit descriptivului deciziei (pct. 4.1. din decizie), instanța de apel nu a coroborat încadrarea juridică a faptelor inculpaților cu prescripțiile din articolele 8 și 10 Cod penal, sub aspectul că, în cazul în care infracțiunea de escrocherie nu a fost de criminalizată după modificările operate în art. 190 Cod penal prin Legea nr. 179 din 26.07.2018, în vigoare din 17.08.2018, iar redacția nouă a normei în cauză nu înlătură caracterul infracțional al faptei, nu ușurează pedeapsa și nu ameliorează în alt mod situația persoanei ce a comis infracțiunea, adică nu are efect retroactiv, acțiunile făptuitorilor urmau a fi încadrate conform legii penale în vigoare la momentul săvârșirii faptei, fiind o normă care cuprinde în întregime toate semnele faptei prejudiciabile săvârșite.

Având în vedere dezideratele expuse, Colegiul penal lărgit atestă că, instanța de apel, casând parțial sentința și calificând acțiunile inculpaților în baza art. 27, 190 alin. (5) Cod penal, nu a argumentat motivele care i-au fundamentat concluzia că acțiunile lui Voinschi Denis și Pogor Ruslan, deși săvârșite sub auspiciile legii vechi, au fost încadrate potrivit conținutului normativ al legii, conform modificărilor operate prin Legea nr. 179 din 26 iulie 2018, în vigoare din 17 august 2018.

Încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanța de apel, constituie erori de drept prescrise în art. 427 Cod de procedură penală, care nu pot fi corectate de către instanța de recurs.

Încălcările descrise în prezenta decizie determină incontestabil, Colegiul penal lărgit să concluzioneze asupra necesității de a casa total decizia instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în aceeași instanță în alt complet de judecată, în cadrul căreia urmează a fi apreciate toate probele în cumul, la justa lor valoare, pentru adoptarea unei soluții corecte și legale în cauza dată.

8. În aceste circumstanțe, Colegiul penal lărgit indică că la rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care reglementează procedura de rejudecare și limitele acesteia, să înlătore erorile procesuale comise de către instanța de apel, să se pronunțe la modul cuvenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate în cererea de apel și recursurile ordinare declarate, să verifice și să aprecieze probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea aprecierea cuvenită în ansamblu, cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate; să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, să cerceteze amănunțit aspectele

învinuirii înaintate, să-și argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, ținând cont de motivele casării deciziei atacate și de practica unitară în acest domeniu, de practica relevantă a CtEDO, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

9. În conformitate cu articolele 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursurile ordinare declarate de către avocatul Răileanu Petru în numele inculpatului Pogor Ruslan și de către avocatul Arabadji Mariana în numele inculpatului Voinschi Denis, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 septembrie 2021, în cauza penală în privința lui *Voinschi Denis XXXX și Pogor Ruslan XXXX* și dispune rejudecarea cauzei, de către aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Voinschi Denis XXXXXX și Pogor Ruslan XXXX se eliberează imediat din penitenciar, dacă nu execută arest preventiv sau pedeapsa cu închisoare, în baza altor hotărâri judecătorești.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată este pronunțată la **03 iunie 2022**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Boico Victor

Diaconu Iurie

Catan Liliana

Guzun Ion